Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $7.50 Metams

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 289 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Gruodžio (Dec.) 9, 1936 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVIII

KRISLAI

Raportas apie jaunimą.
Puikiai pasidarbavo.
Nepaprasti svečiai.
Ir ten sektantizmas.
Rašo A. B.

Girdėjau labai gražų raportą apie Amerikos jaunimą. Jį davė draugas Gil Green, Jaunųjų Komunistų Lygos sekretorius. Labai gražiai komunistinis jaunimas pasidarbavo paskutiniuose prezidentiniuose rinkimuose. Komunistų Partijos rinkimų kampanijai jie sukėlė virš $10,000. Labai plačiai pravedė agitaciją už mūsų partijos kandidatus kolegijose tarpe studentų. Į Lygą gauta virš du tūkstančiai naujų narių.

Drg. Green teigė, kad Amerikos kolegijose komunistų įtaka labai sparčiai plinta. Pav., sako jis, 1932 metais šiaudiniuose balsavimuose dalyvavo 40 tūkstančių studentų. Iš jų 10 tūkstančių balsavo už Norman Thomasą, socialistų kandidatą. Šiemet tokiuose rinkimuose dalyvavo 80 tūkstančių, o už Thomasą tebuvo paduota apie 2 tūkstančiai balsų. Už komunistų kandidatą drg. Fosterį 1932 metais buvo paduota tik trys ar keturi šimtai, o šiemet už drg. Browderį balsavo virš 2 tūkstančiai jaunuolių.

Bet, aišku, Green teigė, kaip abelnai balsuotojus, taip jaunimą, nepaprastai šį sykį sužavėjo Rooseveltas, todel daugelis net komunistų simpatikų davė balsus už Rooseveltą, idant parodyti, kad jaunimas nepakenčia Landono.

Amerikos jaunimas laukia nepaprastai svarbių ir mylimų svečių. Gruodžio 13 d. čionai pribus keturi oficialiai atstovai Ispanijos jaunimo. Jaunųjų Komunistų Lyga labai susirūpinusi jų iškilmingu pasitikimu. Ir visi turėtumėme būti susirūpinę. Ispanijos jaunimo atstovai turi būti visai progresyviškai Amerikai nepaprasti ir brangūs svečiai.

Metai atgal buvo pradėta labai gražiai susigyventi Jaunųjų Komunistų Lygos su Jaunųjų Socialistų Lyga. Buvo jau kalbama, kad neužilgo tos dvi organizacijos organiniai susivienys į vieną didelę masinę jaunimo draugiją. Taip juk padarė jaunieji socialistai ir komunistai Ispanijoje.

Bet didelė nelaimė ištiko jaunuosius socialistus, kaip ir senuosius. Jie prisiėmė ant "bordo" trockistus. O šitie sutvėrimai tuojaus pakeitė ir Socialistų Partijos ir Jaunųjų Socialistų Lygos politiką. Nors jų nedaug, bet jie labai veiklūs. Jie tuojau užėmė svarbias vietas ir pradėjo nuodyti visą organizaciją. Jau taip toli trockistai nustumė jaunuosius socialistus į "kairę," kad jųjų Lyga atvirai išėjus prieš Liaudies Frontą ir todel nusitarus neprisidėti prie steigiamo plataus jaunimo komiteto remti Ispanijos kovotojus.

Taigi, trockistai ir ten laimėjo užkarti savo sektantizmą. Drg. Green mano, kad dėl to nereikia nusiminti, nes palaipsniai socialistinis jaunimas atsipeikės ir išsilaisvins iš tos trockistinės nevalios.

PLIENO FABRIKANTAI PERSEKIOJA UNIJINIUS DARBININKUS

Washington. — Valdiška Nacionalė Darbo Santikių Komisija pripažino, jog Carnegie-Illinois ir kitos plieno kompanijos naudoja prievartą prieš unijinius darbininkus ir visaip persekioja norinčius organizuotis į uniją. Komisija šaukia tardyman tų kompanijų viršininkus.

Naziai, Roma Pasinešę net Karan Prieš Sovietus del Ispanų Fašistų Laimėjimo

WASHINGTON. — Vera M. Dean, sekretorė Užsieninės Politikos Draugijos, smerkia Mussolinį ir Hitlerį už pripažinimą Ispanijos fašistų "valdžios." Sako, tas pripažinimas labai padidina europinio karo pavojų. Užsieninės Politikos Draugija atžymi, jog Hitleris ir Mussolinis pasiskubino pripažint fašistų "valdžią" Ispanijoj, idant sustiprint juos tuo momentu, kai liaudies milicininkai sekmingai užkirto fašistam kelią į Madridą ir Sovietai atsiuntė ginklų ir karo medžiagų Ispanijos respublikai. Užsieninės Politikos Draugijos valdyba tvirtina, kad Hitleris ir Mussolinis dės visas pastangas, idant suteikt Ispanijos fašistam laimėjimą, nors del to tektų Vokietijai ir Italijai susikirsti su Sovietų Sąjunga.

Simpsonienė "Pasiaukoja" Anglijos Naudai?

Paliuosuosianti Karalių nuo Meiliškų Ryšių

LONDON, gruod. 8. — Wallis Simpsonienė, karaliaus Edwardo mylėtinė, dabar esanti Cannes, Francijoj, pareiškė, kad jinai yra pasirengus nutraukt meiliškus ryšius su karalium, jeigu tuomi galima būtų numalšint Anglijos ministerių kabineto "maištą" prieš Edwardo pasinešimą susituokti su jąja.

Ministeris pirmininkas St. Baldwin, kalbėdamas seime, gavo didelio pritarimo iš atstovų daugumos, o karaliaus šalininku vadas W. Churchill buvo nurėktas nuo kalbėtojo pagrindų. Baldwin sakė, kad valdžia duoda karaliui kiek laiko apsimąstyti ir pasirinkti, ar apleist sostą ar pamest Simpsonienę, tačiaus negalima būsią tam duot perdaug laiko.

Skleidžiasi nuomonė, jog karalius, galų gale, atsisakysiąs nuo Simpsonienės, o ne nuo sosto.

Anglijos Seimo Tarimas Prieš Fašistų Šaikas

LONDON. — Anglijos seimo atstovų rūmas gruod. 7 d. priėmė "viešosios tvarkos sumanymą," kuris baustinai uždraudžia pusiau-kariškas civilių žmonių organizacijas ir politines uniformas. Sumanymas pradiniai atkreiptas prieš Oswaldo Mosley'o fašistus, kurie nesenai darė pogromus prieš žydus. Bet jame yra tokių punktų, kuriuos atžagareiviška valdžia galėtų panaudot prieš darbininkų organizacijas ir demonstracijas, ypač prieš komunistus.

Vyskupas Gallagher Kursto Juodašimčius Prieš Klasiniai Pažangius Darbininkus

DETROIT, Mich. — Katalikų vyskūpas M. Gallagher, viršininkas fašistinio kunigo Coughlino, tvirtino, būk už 3-4 metų komunistai Amerikoj pradėsią revoliuciją, užimsią Detroitą ir tuoj užpulsią šaudyt kunigus ir vienuoles ir degint bažnyčias. Vyskūpas tatai "sužinojęs" iš parapijonų, kurie buvo tyčia įstatyti į Komunistų Partiją kaipo šnipai. Be to, jis remia savo tvirtinimą pasakojimais skebų-šnipų iš Pinkertono agentūros.

Taip vysk. Gallagher šnekėjo konferencijoj katalikų šeimyniško gyvenimo Margrove Kolegijoj. Tuom jis faktinai kurstė ne tik žmogžudiškus juoduosius legionierius, bet ir katalikus kriminaliai užpuldinėti pažangius darbininkus.

Bedarbių Apdraudos Taksai Yra Teisėti

Taip Patvarkė Federalis Teisėjas Bostone

BOSTON, Mass. — Federalis Socialės Apdraudos įstatymas esąs priešingas šalies konstitucijai, nes jis reikalauja, kad darbininkų samdytojai mokėtų tam tikrą nuošimtį į bedarbių apdraudos fondą, o tokia apdrauda "neinanti visos publikos naudai"; todel ji nesutinkanti su Jungtinių Valstijų konstitucija. Taip argumentavo Boston and Maine geležinkelių kompanija, reikalaudama, kad federalis teismas panaikintų Socialės Apdraudos Įstatymą kaipo "nekonstitucinį."

Bet federalis teisėjas G. C. Sweeney atmetė kompanijos išvedžiojimus ir pripažino, jog šalies kongresas turi teisę taksuoti samdytojus delei bedarbių apdraudos. Šis teisėjo nutarimas leidžia spręsti, kad ir Jungtinių Valstijų Vyriausias Teismas pripažins Socialės Apdraudos įstatą teisėtu.

Anglų Fašistai už Karalių Prieš Ministerių Kabinetą

LONDON. — Mosley'o juodmarškiniai fašistai šimtais didžiulių plakatų aplipdė sienas ir tvoras su šaukšmais: "Remkime karalių, prieš Baldwino ministeriją!"

NELAIMĖ NAUJAM NAZIŲ KARO LAIVUI

KIEL, Vokietija, grd. 8.— Vandenin beleidžiant ką tik užbaigtą statyt Vokietijos karo laivą "Eisenau," 26,000 tonų įtalpos, jis pasprūdo šalin nuo bėgių ir smarkiai atsimušė į laivų statyklos sieną. Karo laivas tapo rimtai sužeistas.

Daugiau Karvių Paveikslų, Negu Karaliaus ir Simpsonienės

LONDON.—Anglijos laikraščiuose gruod. 7 d. buvo daugiau paveikslų iš galvijų ir kitų gyvulių parodos, negu karaliaus, Simpsonienės ir jiem-dviem priešingų politikų fotografijų.

Vyriausias Teismas Parėmė NRA Punktus

Atmetė Suktybes Telefonų Kompanijų Knygose

WASHINGTON.— Jungtinių Valstijų Vyriausias Teismas pripažino teisėtais ir konstituciniais Californijos ir Illinois įstatymus, kurie uždraudžia pardavinėti produktus žemesnėmis kainomis, negu kad nustato jų gamintojai. O kainų nustatymas buvo viena iš pamatinių NRA ir AAA taisyklių.

Vyriausias Teismas taipgi užgyrė Naujosios Dalybos FCC įstatymą, reikalaujantį, kad telefonų kompanijos savo apyskaitų knygose pažymėtų, kiek ištikrųjų yra įdėta kapitalo, o neišpūstų sauvališkai "vertę galimybių ir priaugimų."

Roosevelto politikai spėja, kad šiais tarimais Vyriausias Teismas daro nusileidimus, atsižvelgdamas į milžinišką daugumą Roosevelto gautų balsų rinkimuose.

"Bepusiškumas" Tarp-Amerikinėj Taikos Konferencijoj

BUENOS AIRES, Argentina. — Jungtinių Valstijų delegacija įteikė pasiūlymą taikos konferencijai tarp Šiaurinės, Centralinės ir Pietinės Amerikos respublikų, kad visos jos bendrai laikytųsi nuošaliai nuo galinčio kilti europinio karo ir elgtųsi "visai bepusiškai," tai yra, kad neduotų ginklų, amunicijos bei paskolų nei vienai nei kitai pusei kariausiančiųjų. Tas "bepusiškumas" nedaro skirtumo tarp užpuolikų ir užpultųjų.

Šiai Tarp-Amerikinei Taikos konferencijai duoda keblumo faktas, kad Jungtinės Valstijos nepriklauso Tautų Lygai, o dauguma šalių Pietinėje ir Centralinėj Amerikose yra Tautų Lygos narės. Gali, mat, būt tokių atsitikimų, kur Lyga galėtų paremt užpultąsias šalis prieš užpuolikus.

Roma. — Popiežius Pijus vis rimčiau serga. Ypač fašistų nepasisekimai Ispanijoj blogai paveikė jo sveikatą.

Vokiečių Kompartija Pagerbia Draugus, Kritusius Madrido Fronte

Vokietijos Komunistų Partija pasiuntė giliausios pagarbos laišką Thaelmanno Batalionui ir jo karžygiams vokiečiams, kritusiems po Liaudies Fronto vėliava kovoj prieš fašistus Madrido fronte:

"Mes esame pilni pasididžiavimo del begalinės jūsų narsos, del jūsų darbo, kurį jūs dirbate kaipo rėmėjai Ispanijos liaudies kovos už laisvę. Mes nulenkiame galvas ir palenkiame savo vėliavas atminčiai draugų, kurie paguldė savo galvas mūšiuose prieš fašistus."

Fašistų Pranešimas apie Jų Žygius Šiaurėj

Seville, Ispanija. — Fašistai skelbiasi, kad per kelias dienas jie nukovę 2,000 liaudies milicininkų mūšiuose ties Villareal, Espinosa ir Mondragon, šiaurinėje Ispanijoje.

Kaip Jūreiviai Užgrobė Ispanų Fašistų Laivą

Suėmė Kapitona ir Fašistinius Mašinistus

Bilbao, Ispanija. — Trys iūrininkai fašistų ginkluoto laivo "Virgen del Carmen" nugalėjo fašistus kapitoną ir du mašinistus, surišo juos, įkalino ir perplukdė laivą į Ispanijos valdžios pusę.

Vienas jūrininkas pirmiausia apgavo laivo kapitoną grafą V. de Puene. Sako, žiūrėk, kokia ten nepaprasta raudona šviesa. Kada kapitonas užsižiūrėjo į tamsą, jūrininkas iš užpakalio pagriebė kapitonui už rankų, surišo jas ir nugrūdo poną į apačią. Paskui jūrininkai panašiai apsidirbo ir su dviem fašistais laivo inžinieriais.

Parapijinės Mokyklos Yra Prastos Auklėtojos

DETROIT, Mich. — "Iš kiekvieno šimto Michigan valstijos gyventojų yra 20 katalikų, bet iš kiekvieno šimto vaikų Industrinėje (pataisos) mokykloje Lansinge yra 50 katalikų," apgailestavo katalikų vyskūpas Gallagher, kalbėdamas konferencijoj šeimyniško katalikų gyvenimo gruod. 7 d. Taigi pats vyskūpas paliūdijo, kokius blogus vaisius duoda parapijinės mokyklos ir bažnytinis vaikų auklėjimas.

London.— "Sunday Chronicle" neva atrado, kad amerikietė karaliaus Edwardo mylėtinė taipgi kilusi iš "karališkos" veislės. Jos protėvių protevis Simon de Montacute buvęs valdovas Žmogaus Salos, apie 220 ketvirtainiškų mylių.

Lenkija ir Roma dar Atsiuntė 40 Lėktuvų Ispanijos Fašistam

Sovietai Neleidžia Naziam Lankyti 35 Įkalintus Hitlerio Šnipus

MASKVA. — Hitleris per savo ambasadorių grafą Schulenburgą ir per Vokietijos konsulus vėl reikalavo, kad Sovietai leistų jiems atsilankyti pas įkalintus 35 nazius šnipus ir sąmokslininkus prieš Sovietų valdžią. Sovietų užsieninis komisaras Litvinov griežtai atmetė jų reikalavimą.

Hitlerio valdžios atstovai norėtų ypač pasimatyt su Vokietijos piliečiu inžinieriumi E. I. Stičklingu, kuris buvo nusmerktas sušaudyt už žmogžudiškus ir kitus kriminalius darbus; bet paskui Sovietai pakeitė jam mirties bausmę 10 metų kalėjimo.

Stickling su trockistais tyčia nuodingomis dujomis troškino mainierius Kamerovo kasyklose, darė eksplozijas ir tuo būdu nužudė 14 angliakasių; o bėdą suvertė ant Sovietų vyriausybės, kuri būk "neduodanti" saugumo įtaisu. Stickling, kaip ir daugelis dabar suimtų Hitlerio šnipų-provokatorių, taipgi išvien su trockistais dalyvavo sąmoksluose iššaudyt Sovietų vadus.

EXTRA!

37,000 NAZIŲ IR ITALŲ FAŠISTŲ KARIAUJA PRIEŠ ISPANIJĄ

Barcelona, Ispanija, grd. 8.—Skaitliuojama, kad Ispanų fašistų armijoj kariauja prieš respublikos valdžią 22,000 Vokietijos nazių, 14,500 Italijos ir 300 Airijos fašistų.

Iš antros pusės, po respublikos vėliava prieš fašistus kovoja 6,000 francūzų, 800 italų priešfašistų, 1,200 vokiečių, 800 belgų, 200 lenkų ir tam tikras skaičius rusų, meksikiečių, kubiečių, čechoslavų ir alžyriečių.

FAŠISTAI BOMBARDAVO NORVEGŲ LAIVĄ

Oslo, Norvegija, grd. 8.—Ispanijos fašistų lėktuvai bombardavo Norvegijos prekybos laivą "Gulnes," 1,196 tonų įtalpos. Užmušė vieną jūrininką.

Manila, Filipinai, grd. 8. —Per audrą su milžiniškais potviniais žuvo tūkstančiai gyventojų Louzon saloje. Potvinis nunešė tūkstančius namų. 50,000 žmonių lieka be pastogės.

Nazių ir Italų Fašistų Pulkai Kariauja Prieš Ispanijos Respubliką

Tatai Patvirtina Anglų Ministeris Eden

MADRID, gruod. 8. — Trans-radio praneša, jog iš Italijos ir Lenkijos atsiųsta dar 40 karinių lėktuvų Ispanijos fašistam.

LONDON. — Anglijos užsienių reikalų ministeris Anthony Eden vėl patvirtino seime, jog šiomis dienomis 5,000 naziu atvyko į Ispaniją kariauti prieš respublika. Jis taipgi pranešė, kad didelis skaičius Italijos fašistų kariauja prieš Ispanijos valdžia. Bet Eden stengėsi pateisinti siuntimą Vokietijos ir Italijos fašistų prieš Ispaniją, pasakodamas apie "tiesioginę" Sovietų paramą Ispanijos Liaudies Frontui.

Fašistai Didžiosiomis Kanuolėmis jau 30 Valandų Naikina Madridą

Madrid, gruod. 8. — Fašistai jau virš 30 valandų kaip visu pašėlimu, be paliovos bombarduoja ne tik Madrido pakraščius, bet ir pati centrą. Sudaužė bei sudegino daugelį namų, užmušė bent 500 nekariškių žmoniu.

Šis bombardavimas tai esas "prisirengimas" visomis fašistu jėgomis šturmuoti Madridą. Fašistai nori pagrobti bent žymia jo dalį pirma, negu Tautų Lygos Taryba pradės svarstyt Ispanijos ministerio pirmininko skundą prieš Vokietiją ir Italiją, kaipo Ispanų fašistų rėmėjas, jau pripažinusias jiem Ispanijos "valdžia."

Nežiūrint smarkiausių iki šiol antpuolių, kuriuos dabar fašistai daro Madrido fronte, respublikos milicininkai keliose vietose atmušė fašistus ir pastūmė juos atgal.

Fašistai 23-mis vokiškais ir itališkais orlaiviais bombardavo Liaudies Fronto pozicijas ties Guadalajara, 35 mylios į šiaurių-rytus nuo sostinės Madrido.

Valencia, Ispanija. —Respublikos valdžia paliepė tuojaus išsinešdint Finijos (Suomijos) atstovui, kurio rūme Madride respublikiečiai užtiko šimtus fašistų ir ginklų sandėlį.

Madrid, gruod. 8. —Fašistų artilerija be mažiausio sustojimo baisiai bombarduoja Madridą. Per dieną nužudė apie 1,000 civilių gyventojų.

Terre Haute, Ind. — Mirė pašlė garsiausio Amerikos socialisto E. V. Debso,

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisve Inc.
every day, except Sunday
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Konferencija Gelbėjimui Sveturgimiams

Amerikinis Komitetas Gelbėjimui Sveturgimiams (kurio raštinė randasi 100 Fifth Ave., New Yorke) išleido atsišaukimą, raginantį visas organizacijas, "kurios tiki į saugojimą Amerikos žmonių demokratinių teisių," išrinkti savo atstovus ir prisiųsti konferencijon gynimui sveturgimių teisių. Konferencija šaukiama sausio mėn. 10 d., 1937, kai 2:30 val. po p., Hotel Pennsylvania, 7th Ave. ir 33rd St., New Yorke.

Dienotvarkin dedami sekami punktai:

1. Kova prieš rasines, tautines bei nepilietines diskriminacijas;

2. Neprileidimas ardyti šeimas deportacijomis;

3. Pagerinimas pilietybės įstatymo, padarant jį tokiu, kad būtų mažesnės mokestys išgaunant pilietybės popierus, taipgi panaikinti tautiniais, politiškais ir rasiniais klausimais diskriminacijas;

4. Įsteigimas prieglaudos teisės Jungtinėse Valstijose visiems politiniams ir religiniams pabėgėliams iš kitų kraštų.

Kaip matome, konferencija yra svarbi ir delto lietuvių darbininkų organizacijos raginamos išrinkti ir pasiųsti savo atstovus. Prie to, gerai būtų prisidėti su keliais doleriais ir aukų, kadangi ši įstaiga pasilaiko tik iš to, ką kiek kurios organizacijos bei draugijos suteikia.

Konstitucija Priimta

Virš dvi savaites posėdžiavęs, Aštuntasis Sovietų Kongresas užbaigė savo istorinį darbą—priėmė naują Sovietų Sąjungos konstituciją—gruodžio mėnesio 5 dieną. Podraug, Kongresas paskelbė gruodžio 5 dieną konstitucijos diena, kuri bus švenčiama visoj Sovietų šalyj.

Jau buvom rašę, kad konstitucijos pataisymų buvo labai daug, kurių didesnė dalis viens kitam panašūs. Kongresas išrinko specialę komisiją, kuri studijavo pataisymus ir tūlus jų priėmė. Išviso priimta 43 pataisymai. Tūli jų turi didelės reikšmės, o tūli tik paryškino bei perredagavo tūlus konstitucijos punktus.

Taigi nuo dabar Sovietų Sąjungoj prasideda nauja era. Centro Veik. Komitetas tuoj paskelbs rinkimus, kurie bus slapti, lygūs ir tiesioginiai, ir kuriuose dalyvaus gal būt arti 100 milionų gyventojų.

"Jėga ir didybė stalinistinės konstitucijos," rašo "Pravda," "kėri tame, kad tai yra socializmo pergalių veidrodis. Jos skyriai ir straipsniai nekalba apie sapnus ir pažadus, apie planus ir pastangas, bet kalba apie tikruosius faktus, faktus, turinčius didžiausios reikšmės ir stebinančios jėgos.

"Kaip padangė skiriasi nuo žemės, taip pamatinis Sovietų įstatymas skiriasi nuo buržuazinių konstitucijų.... Per tūkstančius metų valstybės galia, išnaudotojų rankose, buvo žmonių priešu, ir žmonių masės neapkentė šitos galios.

"Didžioji socialistinė revoliucija pagimdė Sovietų galią—naujo tipo valstybę. Stalinistinė konstitucija paremta tuo dėsniu, kad draugijoj jau nebėra antagonistiškų klasių, kad draugija susideda iš dviejų klasių, draugiškų kita kitai—darbininkų ir valstiečių, ir tik šitos dirbančiosios klasės randasi valstybės vadovybės priešakyj, kad ši valstybinė draugijos vadovybė (diktatūra) priklauso darbininkų klasei, kaipo draugijos pažangesnei klasei..."

Toliau laikraštis teisingai nurodo, kad naujoji konstitucija užduoda smūgį visiems Sovietų šalies priešams, fašistams, jų pakalikams-trockistams, ir bendrai kapitalistiniams elementams visam pasaulyj. Podraug ši konstitucija—didelis įrankis darbo žmonių visam pasaulyj, kuriuo jie lengviau galės mušti reakciją ir fašizmą, už demokratiją.

Laimingi mes, kad turime progos matyti realizuojantis visuomenę, apie kurią pasaulio žmonių geriausi smegenys tik kalbėjo ir rašė, del kurios daug geriausių darbo žmonių kovotojų paguldė savo gyvybes!

Nevierniem Tamošiam Pamoka

Mes pilnai sutinkam su liberalų "Posto" pamokslu, išdrožtu Vokietijos rašytojui Thomas Mann'ui, iš kurio tapo atimta pilietybė ir konfiskuotas visokis turtas, kurį Hitleris tik nugrobė Vokietijoj. "Thomaso Mann'o likimas," rašo "Post," "turi būt lekcija ir įspėjimu tam tikros rūšies liberalui visur." Kas gi ta do lekcija? Ogi tai, kad nepaisant, kaip tu turtingas ir įtakingas, nepaisant, koki tavo socialiai ryšiai, užėjus barbariškam fašizmui, tu gali likti **niekas.** Delto išanksto turi būti pasiruošta fašizmo neprileisti įsigalėti. Mann'as betgi į pavojų neatkreipė domėsio. Pasak laikraščio:

> Thomas Mann atsisakė kovoti fašizmo atėjimą Vokietijoj. Jo vyriausiu gyvenimo užsiėmimu, sakė jis, yra menas. Politika ne jam. Jis turi savo rašytojavimo žiūrėt, savo karjėros knygyne, o ne visuomeniškų reikalų mažmožiais užsiimti. Ir jis, matyti, jautėsi, kad jam mažai ko buvo bijotis.
>
> Kas gi galėjo būti saugesnis nuo Hitlerio puolimo, jei ne didysis Thomas Mann? Argi jis nebuvo Mann, vienas iš dviejų ar trijų mūsų gadynės didžiausių novelistų, autorius pasaulinių meistriškų kūrinių?... Argi ne jis yra laimėtoju Nobelio dovanos? Ar jis nebuvo pasauliniai garsus? Kiek tai liečia turtą, argi jis nebuvo turtingas? Kiek tai liečia jo praeitį, ar gi jis nebuvo ainys didžiosios Luebecko šeimos, senatorių sūnus, patricijus?
>
> Bet tas viskas nepadėjo jam nei kiek. Trečiasis Reichas paskelbė jį esant ne vokiečiu, paėmė jo turtus.

Taip, tai didelė, didelė pamoka visiems intelektualams, visiems menininkams, visiems artistams kiekvienoj šalyj. Nuo fašizmo niekas nėra liuosas, kur fašizmas grūmoja pavojum. Pas lietuvius taipgi randasi žmonių, kurie įsikalbėję, būk, girdi, jų fašizmas neliestų, jei užeitų, delto jiems netenka dalyvauti politikoj ir kovoti prieš fašizmo pavojų. Tai klaida!

Tiesa, savo klaidą pamatė dabar ir Thomas Mann. Jis šiuo tarpu jau griežtas anti-fašistas, kovotojas ir dalyvautojas politiniam gyvenime. Delto iš Thomaso Mann'o turi pasimokinti visi "nevierni Tamošiai."

Sovietų Baltarusijos Ūkiškas Progresas

Rašydamas "Izviestijose," Sov. Baltarusijos premjeras, N. Golodiedas, patiekia sekančių skaitlinių apie pažangą Baltarusijos ūkyj:

> Visa Baltarusijos pramonė sukurta beveik iš naujo. 1913 m. pramonės produkcija sudarė išviso tiktai 99,9 mln rub. (pervedant į 1926-27 m. kainas). Respublikoje sukurta vietinė kūro bazė. Iki revoliucijos buvo gaunama išviso 14 tūkst. tonų durpių į metus, o šiais metais gauta daugiau 2,000,000 tonų durpių, kas sudaro 43 nuoš. viso respublikos kūro balanso.
>
> Baltarusija tapo stambiu varstotų gamybos centru. Varstotų gamybos atžvilgiu ji duoda apie 10 nuoš. visos Sąjungos produkcijos. Vitebsko fabrikai aprūpina autotraktorinę pramonę keliais šlifuotų varstotų tipais, kurie dar nesenai buvo importuojami iš užsienio. Hidroturbinoms iki 100 arklių jėgų galingumo, gaminamoms Bobruiske, ateina užsakymai iš tolimojo Uzbekistano, ir kitų Sąjungos dalių. Minsko fabrikas gamina Hallia retėžius del kombainų ir sudėtingų žemės ūkio mašinų.
>
> Respublikos žemės ūkis dėka kolektyvizacijos pasisekimams, prisotinimui mašinomis perėjo nuo ekstensyvaus prie augšto intensingumo žemdirbystės. Sąryšyj su tuom Baltarusijos kaimas taip pasikeitė, kad ir pažinti negalima. Dabartinis traktoristas, kuris daugumoj apdirba daugiau tūkstančio ha su "STZ," niekuo neprimena pirmykštį Baltarusijos valstietį, knaisiojusį žemę žagre. Baltarusijos laukuose dirba traktoriai, kombainai, automobiliai, benzinos ir elektros varyklių, atliekantieji darbą, lygų 300 tūkst. arklių darbui.
>
> Baltarusijos kaimas, anksčiau žinojęs tiktai balaną, dabar daugumoj apšviestas Iljičio lemputę. Daugiau pusės Baltarusijos rajoninių centrų turi savo elektros stotis, duodančias elektros srovę aplinkiniam kolchozams 15-20 kilometrų radiusu.
>
> Baltarusijos pelkės pirmiau buvo prakeikimas baltarusių valstiečiams.
>
> Baltarusijos pelkių nusausinimas ištikrųjų prasidėjo tiktai po revoliucijos. Melioraciniai darbai prie sovietų valdžios įgavo gigantinius maštabus. Per tą laiką nusausinta apie 700 tūkst. ha žemės, tame skaičiuje 100 tūkst. ha pelkių, anksčiau perdėm užlietų vandeniu.

Skaitytojų Balsai

75 Šeimynos Pabėgo

Tūlas laikas tam atgal, Amerikos federalė valdžia, pasiuntė 400 šeimynų į Alaską, kur buvo apgyvendintos Matanuska Valley. Praeitą vasarą, senatorius Elmer Thomas, iš Oklahoma valstijos nuvyko į Alaską pasižiūrėti, kaip amerikonams sekasi gyventi Alaskoj, ir kaip kolonija progresuoja. Dabar, sugrįžęs į Washingtoną, pranešė, ką jis ten matė ir kaip ten viskas randasi.

Pagal jo pranešimą, projektas nesiplatina, bet siaurinasi. 75 šeimynos jau pabėgo ir jau trečia dalis likusių gyventojų pasirengė apleisti Alaską. Senatorius toliau aiškina, kad alaskiečiai gali pigiau nusipirkti reikmenų Amerikoj, negu ten užauginti. Kaip žinoma, Amerikos valdžiai kainavo apie 14,000 dolerių vieną šeimyną ten apgyvendinti. Tą patvirtina sen. Thomas.

Kur yra Amerikos darbininkų protas, kad pasiduoda politikieriams save išdeportuoti iš turtingiausio krašto pasaulyj, kur visko pilna, net perdaug, nes negalima paspėti suvalgyt ir sudėvėti. Darbininkai neturi važiuoti ten, kur gyvenimas nepakenčiamas. Darbininkai turi organizuotis ir gerint savo padėtį čia pat.

Darbininkai neturi leisti išnaudotojams braginti gyvenimo reikmenis. Nereikia tikėt, kaip tokie pirkliai ir gyvenimo reikmenų pardavikai aiškinasi, kad "taksos kyla, todel ir pragyvenimas kyla."

James Wetz, Chicagos didžiausias kiaušinių pirklys, sako: "I'm going to sit tight and watch the price climb and the public will pay." Pagal valdžios tyrinėtojus, sužinoma, kad Wetz, turi sukrovęs į šaldytuvus 30,000,000 tuzinų kiaušinių, ir laukia augštesnių ant jų kainų. Nors ir dabar jau virš pusė dolerio tuzinas, bet Wetz dar neužtenka, jis laukia, pakol bus $1 ar daugiau.

Tai tik vienas pavyzdis. Reikia žinoti, kad su įvairiais produktais daroma tas pats.

A. Vitkus.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

S. Jurgiui. — Draugas klausiate, kodel Vokietijos ir Brazilijos darbininkai negali susiorganizuoti į būrius ir spėka paliuosuoti iš kalėjimų draugus Thaelmanną, Prestesą ir kitus? Todel, kad fašistai tuos draugus saugo ginkluotomis jėgomis. Tai, kas padaryta Kapsuko laikais Suvalkų kalėjime, padaroma ir Vokietijoj ir kitose šalyse. Bet tokius fašistams pavojingus žmones, kaip Thaelmannas, Prestes ir kiti, fašistai *nepaprastai* saugo.

Antro d-go rašinėlio "Mano Balsas" laikraštin netalpinsim.

Philadelphia, Pa.

Ispanijos valdžios delegatai kalbės šį ketvirtadienį, Metropolitan Opera House, 8 val. vakare. Kalbės Palencia, Domingo ir Sarasola. Visos unijos remia šias prakalbas. Lietuviai, dalyvaukite šiame parengime. **A. J. S.**

Linden, N. J.

Gruodžio 4 d., 1936 m. įvyko LDS 135 kp. metinis susirinkimas, draugo Tenio svetainėje.

Kaipo metinis susirinkimas, tai labai buvo entuziastiškas, iš visų pusių. Narių buvo atsilankę pusėtinas skaičius.

Ir aš manau, kad ateityje draugai nepatingės dalyvauti susirinkimuose, nes kuomet susirinkimuose ateina geras skaičius narių, tai be abejonės, galima daug ko naujo nutarti bei apkalbėti, ką turime veikti.

Praeitame susirinkime daug buvo kalbama kas link atsteigimo jaunuolių kuopos Lindene, bei gavimo vaikų į vaikų skyrių. Tam darbuotis išrinkta komisija iš šių draugių L. Bartkienė ir O. Vertelienė. Mes LDS kuopos nariai irgi turime pagelbėti tai komisijai darbuotis, nes tai yra mūsų visų pareiga. Ir jei mes visi išvien darbuosimės, tai, be abejo, bus geros pasekmės.

Dar svarbus darbas atliktas, tai nutarta įsigyti LDS ženkleliai, kuriuos centras jau turi pagaminęs. Aš manau, kad kuopos bei pavieniai nariai turėtų visi įsigyti tuos ženklelius. Ženkleliai puikiai padaryti, mėlynos spalvos su paauksuotomis LDS raidėmis.

Ateinantiems metams pasiliko valdyba beveik ta pati, išskyrus protokolų raštininką ir iždininką.

Valdyba susideda iš šių draugų bei draugių: Pirmininkas—C. Andriunas; Fin. rašt. — O. Vertelienė; Prot. rašt.—L. Bartkienė; Iždi. — G. Kardauskas; Iždo globėja — A. Verteliutė.

LDS kp. susirinkimus laiko kas mėnesį, pirmą antradienį, 8:00 val. vakare. Welcome Hall, Winans Ave. ir 16 St., Linden, N. J. *C. A.*

Ispanijos Viešųjų Darbų Ministeris Just ir pagelbininkas apžiūri apkasus Madrido fronte. Tai dalis apsaugos tinklo, kurios pagelba sulaikomi fašistai, nepaisant jųjų moderniškų karo pabūklų, gautų iš Vokietijos ir Italijos.

IŠ LIETUVOS

ALYTUS

Ūkininkai ir Krautuvininkai Skundžiasi del Rinkos Suskaldymo

Tvarkant Alytaus miestą, buvo palikta per maža vietos rinkai. Kol prie rinkos buvo tuščias žydų mokyklos sklypas, tai tenai buvo patalpinta arklių ir gyvulių rinka (dabar tame sklype statoma žydų mokykla). Šiais metais miesto savivaldybė gyvulių rinką nukėlė už gelžkelio stoties prie kareivinių, 1,5 klm. nuo dabartinės miesto rinkos. Delto dabar susidarė ūkininkams daug nepatogumų. Pavyzdžiui, ūkininkas atvežė parduoti sviesto, sūrį, kiaulę ir karvę, tai jam reikia važiuoti į tris vietas: miesto rinkon, gyvulių rinkon ir kiaulių pristatymo punktan. Del to skundžiasi prekybininkai. Jie sako, ūkininkai išvažiavę už miesto apie 2 kilometrus ir pardavę gyvulį vakaro metu grįžti į miestą ką nors nupirkti nespėja. Tuo būdu čia gavę pinigus išveža į kitus provincijos miestelius ir tenai perkasi, kas jiems reikalinga. Iškėlus gyvulių rinką už miesto, prekybininkai skundžiasi sumažėjus apie 40% jų apyvarta, o mokesčiai, girdi, del to nemažėja. Todel rinką reikėtų padaryti vienoje vietoje, praplečiant ją į miško kurorto dalį.

VYSKUPAS KAUNO KALĖJIME

KAUNAS. — Lapkričio 15 d. vysk. Matulionis vizitavo kalėjimą. Ta proga kalėjimo administracija pastatė ir išpuošė net trejus vartus.

Vysk. Matulionį prie kalėjimo vartų sutiko kalėjimų inspektorius Garbaliauskas, kalėjimo virš. Šalkauskas ir kalėjimo kapelionas kan. Steponaitis.

Kalėjimo kapelionas vyskupui atraportavo, kad Kauno kalėjimas esąs statytas 1857 met. 700 žmonių. Tai buvę Lietuvoje sukilimų laikai. Dabar Kauno kalėjimuose esą 1,476 kaliniai: Kauno kalėjime 1,186, IX-tam forte 156, Palemone 49, Proveniškiuose 82, VI-tam forte (neįskaitant karių) 3 kaliniai. Pagal religiją kaliniai taip skirstosi: 1,125 katalikai, 72 evangelikai, 80 sentikių ir pravoslavų, 1 mahometonas, 1 adventistas ir 119 be tikybos.

Newark, N. J.

Su "Laisvės" Reikalais Pas Mūsų Biznierius.

Vieną šeštadienį su drauge Žukauskiene pradėjom savo "maršrutą" pas savo draugus, pažįstamus biznierius. Apkeliavom, rodos, apie tuziną.

George Kaminskas po numeriu 152 Ferry St. Čia rasite didelį pasirinkimą, kaip vyriškų, taip moteriškų įvairių apsirengimų.

Petras Skeberdis, 80 Willson Ave., tai naujas "Laisvės" skaitytojas, užlaiko smagią užeigą su dideliu kambariu-svetainiuke. Čia gaunama gerų pietų ir švarus, smagus kambarys, del svečių. Užėjus mums užsikąsti ir prisiminus, kad esam "Laisvės" vajininkai, Skeberdis be didelio "trubelio" atnešęs padėjo ant stalo penkinę.

Walter Morkus, 113 Adams St., užlaiko gėrimų užeigą. Buvo Sietyno narys per keletą metų, bet, matomai, biznio reikalai neleidžia dalyvaut su choru.

Louis Gaubas, 14 Wilson Ave., tai senas mūsų judėjimo aktyvus žmogus ir jo draugė. Kas norit gražiai pasipuošti ant švenčių, užeikit pas jį, auksinių daiktų krautuvėn, ir gausit tinkamų daiktų. Tiesa, šiuos dd. biskį sudemoralizavo sklokiški įvykiai, tačiau, manau jie veiks su mumis.

J. Samsonas, 264 Ferry St. Geras jau senokas "Laisvės" skaitytojas, rėmėjas ir narys ALDLD 5 kp. Turi užeigą, del visų be skirtumo pažiūrų.

W. Štaras, 243 Elm St. Užeiga, graži ruiminga, švari. Kas ten užeina, lieką užganėdintas.

B. Deržinauskas, 562 E. Ferry St. Tai yra mūsų LDS 8 kp. narys. Nuo jos susiorganizavimo, tinkamiausias finansų sekretorius ir labai simpatingas žmogus, taipgi ir ALD LD 5 kp. per daugelį metų narys ir darbininkiško judėjimo rėmėjas. Turi smagią biznio užeigą ir restaurantą. Man tenka pas šiuos biznierius apsilankyti tankiausia tik garsinimus nešiojant, bei aukas renkant įvairiems tikslams, kur visuomet gauni užuojautą.

G. Albinas.

ŠYPSENOS

ŠIAULIŲ NEPASAKOS POSMAI

Nėra jau šiauliuos Rambyno,
Vekseliai jį paskandino;
Dabar publika kasdieną
Užkandinėj geria pieną.

Štai Floridoj aną dieną
Vienas tipas gėrė pieną,
Su dešrelėm užkandžiavo,
O paskum rygon važiavo....

Tūlą Gustavą Šiauliuose
Aprašyti nevaliosi;
Žmogus linkęs tik sportuoti
Arba kliubuose ūlioti.

Kartais šunį pavedžioja
Arba gatvėj sau medžioja
Ir, sugavęs kokią fėją,
Meilę savo jai išlieja...

Taipgi apdainuoti niešti
Tą, kurs mažai vaikšto pėsčias:
Jis iš pavyzos atrodo,
Kad gyvent jam nenuobodu.

Augštas, drūtas, akiniuotas
Ir daina neapdainuotas,
Anksčiau buvęs cicilikas,
O dabar jau... jo dalykas....

Toks ir Feliksas paliko,
Kai jam biznis atsitiko, —
Taipgi buvęs demokratas,
O dabar to vardo kratos.

—Tegu viską ima maras,
Man tik rūpi savo dvaras.
Neišgersi, neūliosi,
Jei tiktai politikuosi.

Taip mūs Feliksas galvoja,
Ir taip šiandien jis dainuoja.
Štai kokie dabar tie vyrai —
Visi liko dezertyrai.

Pasakykite, kur dėjos
Visos buvusios idėjos?
Et, pasaulyje taip yra —
Pinigai viską praryja.

Tokios tai šiaulių naujienos,
Kad geresnės anei vienos.
Tad šiuo tarpu viso gero,
Eisiu pažiūrėt į barą.

Varega....
"Kuntaplis"

Darbininkė ir Šeimininkė

Maurai Ateina

Marija Carmen, ispanė, buvo apie 38 metų amžiaus moteriškė. Kaipo skalbėja, ji buvo stipri ir apydiktė. Niekas nei nepamąstė apie tai, ar ji labai graži, apart Pepės Mayor, jos vyro, kuris visuomet manė, kad ji tinkama ir, kaip ten nebuvę, jam patikdavo į ją žiūrėti.

Jis buvo medžių vežikas ir mulais nugabendavo vežimus malkų į Sevillę, kur jis paimdavo parvežt savo miestelio krautuvninkui alyvų aliejaus ir kitko, kas jam reikalinga. Sugrįždamas atgal iš didelio miesto, jis pagalvodavo apie naujus dalykus, kuriuos jis ten visuomet girdėjo. Sugrįžęs į Fuentaemarga, pas žmoną ir 18 metų sūnų Jose, jis pasakodavo jai girdėtus dalykus. Taip buvo ištisus metus.

Bet Marija Carmen buvo labai užimta prie upelio su kaimo skalbiniais, trindama drabužius, kuriuos ji perplaudavo sriaunam upelyje. Ir jai atrodydavo, kad jai įdomiau jos darbas ir jos mintys apie žmones, kuriems ji skalbė, negu jos vyro pasakojamos idejos.

Šiomis dienomis ateidavo daugiau ir daugiau gandų iš didmiesčio. Metams bėgant tie nauji dalykai buvo labiau jaudinanti ir arzūs. Kàda atėjo gandas, kad Alfonsas jau nebesąs karalium, Marija Carmen mąstė, kad dabar jau dalykai skradžiai žemę eina. Dar aršiau, Pepe Mayor jai sakė, kad netik kad Alfonsas nesą karalium, bet iš viso Ispanijoj nebėra karaliaus, ir kad respublikonai valdo šalį. Marija Carmen kratė galvą iš nuostabos, nes kaipgi galėtų šalis valdytis be karaliaus. Tačiau ji atsimindavo, kad či [illegible]eikiausia tik vyrų dalykas, o jai pačiai [illegible]rodė geriau žiūrėti savo darbo, kad baltiniai blizgėtų baltumu pirm, negu ji ištemps ant krūmokšnių džiovinimui skaidriam kalnų ore. Tad ji vyrui patarė: "Tu manęs nebaderiauk su savo pasakomis. Aš turiu darbo."

Tačiau Pepe Mayor vis daugiau ir daugiau kalbėdavo apie tuos keistus dalykus su savo sūnum Jose. Sūnus buvo jau gana diktas vyras ir jis vis maldaudavo tėvą imt jį su savim kelionėn į Sevillę. Jis sakė, jog jis nori išmokt prekybos, kad galėtų užvaduot tėvą jam sulaukus senatvės. Galop Pepe Mayor sutiko imti sūnų su savim ir neužilgo, kada jiedu pamažėli varė mulus didelio miesto link, į Sevillę, jiedu kalbėjosi ir Jose jautė, kaip ir jo tėvas, kad Ispanijoj dalykai greit keičiasi.

Jiedviem sugrįžus namo po pirmos kelionės Marija Carmen girdėjo, kaip jiedu, susėdę prieš jos skalbyklą, kalbėjo keistus dalykus. Jie karštai kalbėjo, kad tikrenybėje žemė nepriklauso ponams, gyvenantiems didžiose seklyčiose, bet biedniokams. Ir ji nugirdo Pepe Mayor sakant, kad jei žmonės norės pasiimt žemę, tai ponai ištikrųjų pasišauks iš Afrikos maurus, kad padėtų jiem apgint turtus.

Pasaulyje buvo du dalykai, kurių Marija Carmen bijojo. Jais buvo maurai ir žiurkės. Jų paminėjimas ją smarkiai išgązdindavo. Ji buvo mačius žiurkes ir jų bijojo. Ji niekad nematė mauro, bet ji girdėjo, kad jie esą seni Ispanijos priešai ir delto jų bauginosi.

Bet kada ji nugirdo vyrus karštai kalbant, kaip maurai gali ateit apsaugot ponus, jei biedni bandys pasiimt žemę, ji tik traukė pečiais ir manė, jog Ispanijoj niekad to nebus, maurai negrįš. Net jei ir nebėra karaliaus, ir respublikonai valdo, ir žemė ištiesų priklausė biedniems, vis vien ji, galvojo, nesutiksianti mauro.

Tačiau jos vyrai sekamoj kelionėj į Sevillę girdėjo, kad yra karas ir kad kas nors bando atiduoti valdžią atgal karaliui, atimant ją nuo respublikonų. Ir kada jie vėl išvažiavo, jie sakė, kad jie išvažiuoja kariaut. Marija Carmen biskį apsiverkė, nes kaipo moteris ji nemėgo karo. Bet vistiek jos vyro išvykimas ją perdaug nesujaudino, nes ji buvo pripratus prie vyro nebuvimo namie ilgus laikotarpius, tad ji galvojo, kad jis ir vėl greit sugrįš. Juk jis ir prižadėjo. Vienok mintyje ji velino, kad vyrai nebūtų toki paiki, pilni audringų idejų.

Vieną dieną, kad ji skalbė ir dūmojo apie tai, koks kvailys tas jos Pepe su savo karštomis idejomis, ji išgirdo pavojaus signalą iš bažnyčios bokšto. Ji greit parbėgo į Fuentaemargą ir radc visus susirinkusius aikštėje ir išgąstingai besikalbančius. Tetos Concha anukas atėjęs iš slėnio ir pasakojęs matęs kareivius. O dabar aikštėj kalbėjo, kad ištikrųjų maurai ateina. Visi atrodė žinoję, kad jie ateis, apart Marijos Carmen, kuri tais dalykais nesidomėjo.

Maršuojančių vyrų būrys pasirodė iš už kampo kelio, kuris ėjo žemyn nuo aikštės, ir kada žmonės juos pamatė, jie subėgo bažnyčion ir užsibarikadavo duris. Marija Carmen buvo viena iš paskutinių įbėgt vidun, nes ji labai žingeidavo pamatyt baisūnus maurus ir ar jie yra žmonės ar žvėrys.

Ūmai pasidarė baisus sumišimas ir Marija Carmen pajuto didžiausią pirmu syk patirtą baimę. Ji išgirdo šovinių griausmą ir kas nors išdaužė paveiksluotą langą. Paskui nuolat girdėjosi šūviai. Kaimo vyrai šaudė atgal į maurus iš lauko pusės. Viduje bažnyčios senelės vaitojo, nesuprasdamos, ko čia ant Fuentaemargos ta priešo ataka. Juk kaimo gyventojai nieko nepadarė, netgi nebandė atimt žemę nuo ponų. Ir visą laiką lauko pusėje girdėjosi tas baisus trenksmas ir kaimo vyrai krito. Taip pat krito moterys ir vaikai, kurie nesuspėjo subėgt bažnyčion. Jie, tikriausia, buvo skerdžiami savo namuose.

Don Eusubio, kaimo kunigas, atrodė ramus, bet desperatiškai nusiminęs. Marija Carmen nugirdo jį tariant į Pablo Lao, kalvį: "Jeigu jie nepadės dinamito aplink bažnyčią..."

Ji ne pilnai suprato, kas tas dinamitas, tačiau žinojo, kad kas tokio baisaus ir daro didelį trenksmą, ir ką daugiau—ji negalėtų pasakyt. Jos pirma išgąstis praėjo ir tolyn daugyn jinai jautės įžeista ir neapkentė priešo. Ir kaip ji dabar neapkentė ponų del užsiuntimo maurais, kuomet kaimiečiai nieku neprasikalto ponams. Jai prisiminė Pepe Mayor ir Jose išėjimas kariaut prieš ponų užsiųstus maurus, ir tas dabar jai visai kitaip atrodė.

Ūmai trenkė baisus griausmas ir Marija Carmen tapo nublokšta prie sienos į kampą bažnyčios po bokštu ir prie šoninių durų, kur stovėjo krikštinyčia su švęstu vandeniu. Ji buvo užgauta ir ji nežinojo, kaip ilgai ji gulėjo iki atgavo sąmonę. Bet kada atsipeikėjo, ji atidarė akis ir pamatė, kad ji buvo pati viena. Ji matė virš jos pavirtusį pilioriių ir iš abiejų pusių kritusiem kazilam sudariusį lyg kokį paramstį. Ji suprato, kad pargriuvęs pilioriius stebėtinai ją išgelbėjo. Ji pasijudino ir pajuto, kad jos kaulai nesulaužyti, nors skausmas žiauriai varstė petį.

Šale jos stovėjo krikštinyčia. Jai bežiūrint, didžiulė žiurkė nuo balkio užšoko ant krikštinyčios. Šlykštus gyvūnas pasižiūrėjo į Mariją stiklinėmis akimis. Ją sukrėtė pasibjaurėjimas ir pagriebus akmenį sutriuškino žiurkę. Po to ji stipriai patraukė savėp orą ir jautėsi geriau. Priėjus, ji juodu žiurstu nušluostė žiurkės likučius nuo krikštinyčios, pasistojo ant jos ir pažiūrėjo pro augštą langą. Jokios gyvybės nesimatė. Ji apžvelgė laužus to, kas prieš kelias valandas buvo linksmu kaimu. Tada ji užlipo ant palangės ir nuo jos nusileido lauko pusėn.

Marija apėjo visą kaimą, tačiau nerado nė vieno gyvo žmogaus. Bet kada ji atsisėdo apgalvoti, ką ji darys toliau, ji išgirdo silpną verksmą ir pamatė mažytį Jėzusėlį, batsiuvio jauniausią sūnelį. Jo kojos buvo sukriušintos po balkiu ir matėsi, kad jis beviltingai sužeistas. Marija Carmen pasilenkė prie vaiko ir pažiūrėjo į jo maldaujančias akutes. "Nesirūpink, vaikeli," tarė ji. "Aš tau pagelbėsiu." Ji paėmė gabalą sudaužyto stiklo ir perrėžė kūdikio riešuką. Tada pakėlus mirštančio mažyčio galvutę prie savo krūtinės liūliavo. Greit užsibaigė jo kančios, užmerkė akutes.

Marija Carmen atsistojo ir paleido ilgus plaukus. Jinai juos sušukavo ir vėl sudėjo, tačiau ne paprastai, bet taip, kaip sudėdavo šventėse. Ašaras ji nusišluostė juoduoju žiurstu, nuo kurio pasiliko šlakeliai žiurkės kraujo ant jos veido. Ir dabar Marija pasisuko ten, kur tikėjosi rasti Pepe ir Jose, kadangi ji dabar suprato karą ir norėjo kovoti kartu su jais.

Iš "The Woman Today".

Taip Fašistai Rūpinas Šeimynomis

Jau buvo ne kartą rašyta "Laisvėj," kad iš Brazilijos tapo deportuotos nazių Vokietijon dvi žymios moterys, Olga Benario Prestes ir Elise Ewert. Olga yra žmona garsaus, kovingo Brazilijos darbininkų vado Luis Carlos Prestes, kuris yra kankinamas Brazilijos fašistų kalėjime.

Uždarydami liaudies vadą Prestes kalėjime fašistai tuo išardė jo šeimyną. Mrs. Prestes tuomet buvo neščia, laukėsi kūdikio. Regis galėjo ir fašistų barbariškiems apetitams užtekti to, kad tokioje padėtyje moteriškei atimtas duondavis, kad ji turi kęsti begalinę rūpestį apie kankinamą vyrą, jo sveikatą bei apie savo naujagimio likimą. Tačiau fašistams ir to neužteko, jų barbariškumas siekė kur kas toliau. Ir dar nematyt, kur to galas.

Mrs. Prestes taip pat buvo areštuota ir laikoma kalėjime. Ji ten susilaukė ir kūdikio. Kad dar daugiau ją skaudinti ir kitus tuo teroru atbaginti nuo kovos prieš fašizmą, tie budeliai atėmė iš Mrs. Prestes vos gimusį kūdikį, o ją pačią, dar nepasveikusią iš po ligos, išdeportavo Vokietijos nazių naguosna, kur ir šiandien jos padėtis nežinoma.

Paskutinėmis dienomis pereito lapkričio iš Berlyno į Paryžių sugrįžo delegacija. Ją sudarė Maria Verone, Caesar Chabrun ir Sara Archdale. Jie buvo nuvykę tikslu aplankyti tas kankines moteris. Delegacijai sugrįžus, pasirodė, kad darbo žmonių rūpestis tų dviejų moterų likimu buvo daugiau, negu pamatuota. Naziai delegacijai ne tik kad neleido pasimatyt su kalinėm, bet net jokių žinių apie jas nesuteikė.

Tokiu nazių pasielgimu visa progresyviška ir abelnai žmoniškumą turinčioji visuomenė labai pasipiktino. Iš organizacijų ir žymių atskirų asmenų pasipylė protestai prieš nazių barbarizmą ir reikalavimai, kad tos moterys būtų paliuosuotos. Jų dviejų byla, kaip praneša Am. Ateivių Gynimo Komitetas, po išdeportavimo iš Brazilijos įgijo tarptautinį podūdį ir yra visų šalių darbininkų sekama dideliu susidomėjimu. Sykiu su tuo kasdieną plečiasi ir stiprėja reikalavimai paliuosuot Olgą Prestes ir Elise Ewert iš fašistų bastilijų.

Mažytė.

MODINGA UNIJISTĖ

Kada Washingtono modeliams įgriso dirbti už pora kojinių už dienos darbą, gražuolė Peggy deMoll suorganizavo jas į Modelių Lygą, kad pareikalauti po $10 už 8 valandų darbą.

Kur Doleris Nusako Balsą Rinkimuose

Jungtinių Valstijų įstatymais yra numatyta balsavimo teisė visiems vyrams ir moterims piliečiams, sulaukusiems 21 m. Tačiaus valdančioji klasė suranda būdus, kaip atimti tą teisę nuo sau nepatinkamų piliečių.

Pietinėse valstijose daugely vietų yra balsuotojų mokestys, kurios privalo būti sumokėtos net du-trys metai iškalno, jei norima turėt užtikrintą balsą rinkimuose. Kitur reikia įrodyt mokslingumą. Tuomi daugiausia sulaiko nuo balsavimų negrus, kadangi jie neturi pinigų ir daugelis yra bemoksliais.

Tas pats pastumia užpakalin ir moteris. Ir tas labiausia pastebima tose valstijose, kur moterys už vis labiau užguitos. Balsavimo taksai yra Alabama, Arkansas, Florida, Georgia, Louisiana, Mississippi, So. Carolina, Tennessee, Texas, Virginia.

Tūlose, kaip Georgijoj ir Mississippi valstijose, ir visi kiti mokesčiai turi būti išanksto užmokėti, jei žmogus nori balsuoti. Tas sulaiko daug biedniokų, o dar labiau moteris, kadangi kai kur moterys visai neturi uždarbių ir šeima vos vos sukrapšto balsavimų mokestis už vieną. Vyras nueina balsuoti. O moteris, nežiūrint visokių kalbų apie demokratiją ir lygybę, liekasi prie pačiaus ir vaikų.

Balsavimų mokesčiai taipgi yra Connecticut, Maine, New Hampshire, North Dakota, Pennsylvania, Rhode Island, Vermont ir Wyoming valstijose. Tačiau pastarosiose, kaipo augščiau industrinėse, mokestys mažiau atsiliepia į balsavimus, negu pietinėse.

N. A-nė.

Ženės Frankaitės-Greifenbergerienės Atminimui

Š. m. lapkričio mėnesį suėjo sunkiausi ženės gyvenimo metai. Sunkus, prislėgtas ūpas aiškiai pasireiškė jos tų laikų laiškuose. Ženė suprato to savo ūpo nesveikumą, bet nepajėgė jo pakeist, ir tas ją dar labiau kankino.

"Aš visiškai nejučiomis priveidus. Kuomet žiūri į tas žingsniuojančias kolonas su šautuvais ant pečių arba jūreivių formoje mušant bugnui ir skambant dainoms — tai jauti, kad net šitie maži proletarų sūnūs mokės ginti proletarinę valstybę. Tik reikia pagalvot, kad šitie vaikučiai surinko metalo ir pinigų 3 traktoriams. Na ir tegul po to pabando "civilizuotas" pasaulis užpult ant "nekultūringų aziatų." Katia, tu nesistebėk, kad aš tau apie tai tiek rašau. Suprask, kad aš pir-

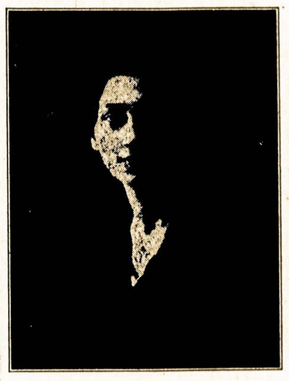

Drg. Ženė Frankaitė

ėjau prie tokio stovio ir be galo mą kartą tai matau ir, jeigu kenčiu nuo to,—kaip ji 1929 netverdavau džiaugsmu skaitymetų 13-1,—abelnai nėra nė dama apie tai už grotų, tai juo vieno daikto, kas nekankintų labiau dabar, kuomet aš savo manęs. Man atrodo, kad nėra akimis pamačiau, kaip ši darbinė vieno sveiko nervo manyje ninkų ir valstiečių masė, gatair bijau pamanyti, kas bus tova savo krauju ginti savo tėvyliau....Kartais norisi tikėti, nę—tai kaip neriktelt — mes kad išeisiu, viskas praeis, vėl laimėsim!"

pagyvėsiu ir po senovei bėgiosiu, rūpinsiuos; ir taip tuomet norisi į laisvę, pakol dar galutinai nesulaužyta — kovot, gyvent, bet toks ūpas būna retai. Aš žinau, kad reikia lazdomis išmušinėt iš manes tą prislėgtą ūpą, vienok pati tai suprasdama, nepajėgiu nugalėt tas savo silpnąsias puses."

Pavergt tas savo, kaip ženė rašė, silpnąsias puses, jį sugebėjo tik atsidūrus Sovietų Sąjungoje. Mūsų pilnas energijos gyvenimas įtraukė ir Ženę. Pirmas Ženės dalyvavimas Pirmos Gegužės demonstracijoj 1930 metais padarė į ją didžiulį įspūdį. Štai kaip ji apie tai rašo savo laiške iš 1930 metų 7-V:

"Šventes praleidau gerai. Viskas be galo į mane veikė ir džiugino. Mačiau karinį paradą, pati dalyvavau demonstracijoje, belaukdama mūsų eilių perėjimo per Raudonąją Aikštę, vaikščiojau nuo vienos kolonos prie kitos prisižiūrėdama šokių, žaidimų ir tt. Pirmą kartą man tenka matyti tokią galvų jūrą! O pionieriai! Va tai ištiesų auga kom. armija. Džiaugiesi žmogus žiūrėdamas į tuos sveikus, drąsius, pilnus gyvenimo

Atvažiavus į Sovietų Sąjungą, Ženė pirmiausia eina dirbti dirbtuvėn, o vėliau stoja mokytis. Nors ji iškarto norėjo eit mokytis, bet jos griežta, nepripažįstanti jokių kompromisų prigimtis vertė ją pirma padirbėti, pabūt su masėmis.

Per visus Sovietų Sąjungoj buvimo metus Ženę traukte traukė Lietuvon į nelegalų darbą. Ji skaitė, kad ten jos vieta. Ir mokinosi Ženė tam, kad paskui tas savo įgytas žinias atiduotų Lietuvos proletariatui.

Ženė neapsiriko. Dirbo gerai, augo darbe. Jai atrodė, kad tik dabar ji pradėjo ištiesų gyvent pilnu, puikiu gyvenimu. Iki paskutinės galimybės kovojo Ženė su mirčia. Jau būdama visai silpna, ji su ilgėsiu kalbėjo apie norą gyventi, dirbti ir kovoti, vienok nusilpęs jos organizmas, palaužtas kalėjimų, nenormalių palėpinio gyvenimo sąlygų—neišlaikė. Ir Ženė mirė ausies uždegimo (gripo atkritimo) pasekmėj.

Šviesus Ženės paveikslas liks atmintyj visų, kas ją pažinojo.

K. Matulaitytė.

(Iš *"Raud. Artojaus"*)

"Sėdėsim, Kol Pragaras Užšals"

Taip pareiškė 88 siuvėjos, kurios veda sėdėjimo streiką Pleasantville, N. J., miesto salėj protestui prieš jų pravarymą iš darbo ir į bado nasrus. Tas dedasi vos 6 mylios atstume nuo madingojo Atlantic City, šalies turčių vasarotės centro, kur ponios ir panelės paroduoja savo išmasažuotas ir brangiomis mostimis bei pudromis išpucuotas figuras.

Tos merginos ir moterys, daugelis jų jau viduramžės siuvėjos, kūdikių motinos, kovoja, kad palaikyti savo WPA siuvimo projektą, iš kurio jos gaudavo po $51 iki $59 į mėnesį —vienintėlį įplaukų šaltinį palaikymui senų tėvų, sergančių vyrų ir auklėjamų vaikų.

Beje, jos ne vienos. Jų kova yra dalimi nacionalio fronto. Šimtuose kitų miestų, kitais būdais, kiti WPA darbininkai, kurių pragyvenimui grėsia masinis sustabdymas darbų, taip pat kovoja už teisę gyventi.

Bet mieguistas Pleasantville su savo 10,000 gyventojų perstato įdomiausią paveikslą. Tykios, švelniakalbės, visai neturinčios unijinio patyrimo moterėlės, merginos, šeimininkės ir senutės, kai kurios iš jų 70 arba arti tiek metų—jos ne tik spiria majorą prie sienos, bet veda kovą už sumobilizavimą visų galimų spėkų tos kovos paramai.

Tos moterys pareikalavo, kad republikonas majoras Thomas Crawford iš miesto iždo duotų po $7 į mėnesį ant kiekvieno darbininko, kad federalė valdžia pridėtų nuo $51 iki $59 ir projektas galėtų veikt. Bet majoras po jų išsėdėjimo 24 valandas miesto tarybos salėj pasakė, kad jos ten galinčios būti "kol pragaras užšals." Po to moterys užpikietavo gembleriavimo įstaigas, manydamos, kad įtūžę gembleriai išjudins majorą ką nors daryt. Ir gembleriavimas užsidarė.

Moterys yra pasiryžusios sėdėti, nors ir iki kalėdų, ar tiek ilgai, kiek reiks. Po išgulėjimo ant kietų grindų ir stalų dvi dieni jos pasidalino į keturis šešių valandų šiftus, kad galėtų pareit namo ir apžiūrėt šeimyną. Gi Anna Smallwood

(Tąsa 4-tam pusl.)

Latgaliečių Tauta ir Latgaliečių Kultūriniai Laimėjimai SSRS

Juraitis.

(Pabaiga)

Be viso to reikia dar paminėt, kad 71 latgaliečių kolchoze yra raudonieji kampeliai, skaityklos, sieniniai laikraščiai. Tiesa, kaip pareiškė latgaliečių žurnalo "Ceinies Karugo" redaktorius d. Kukojs, šioj srityj darbas neatatinkamoj aukštumoj pastatytas. Nors latgaliečių sekcija prie leidyklos "Prometejaus" (latvių) ir stengėsi aprūpint mokyklas literatūra ir vadovavimu kultūriniam darbui tarp kolchozninkų masių, bet dar nepasiekta norimų rezultatų. Projekte numatoma, kad kiekvienas kolchozas pasistatytų naują liaudies namą.

Latgaliečių literatūros istorijos pradžią, tikra to žodžio prasme, galima pradėt skaityti tik nuo 1918-20 m. Tiesa, pats seniausias literatūros "kūrinys" pasirodė 1753 m. Tai evangelija latgaliečių kalba. 1817 m. pasirodė pirma latgališka gramatika, tik lenkų kalba. Vėliau dar išėjo iš spaudos pora panašių knygų. Štai visas senesnių laikų latgaliečių kalba literatūros lobinas. Latgalijos liaudies kūribiniams gabumams nedavė pasireikšt, vystytis ištisų šimtmečių priespaudos ir persekiojimo tautinė politika.

Kitaip eina Sovietų Sąjungoj gyvenančių latgaliečių kultūrinio darbo vystymąsis. Išpradžių jis buvo labai sunkus. Nebuvo kadrų. Nebuvo jokio prityrimo, literatūros ir bendrai kultūrinio darbo srityj.

1927 m. Sibire, Novosibirske, pradėjo eit pirmas latgaliečių kalba sovietinis laikraštis "Taisneiba" ("Tiesa"). Tai lyg tąsa tos "Taisneibos," kuri gimė 1918 m. Latgalijoj Sovietų valdžios laikais. Per šitą laiką "Taisneiba" išauklėjo nemažą skaičių savo korespondentų. Ji pažadino latgaliečių darbo mases prisimint beužmirštamą savo gimtąją kalbą. "Taisneiba" išauklėjo daugybę darbuotojų, kurie atsidavę darbuojasi savo tautos mažumos tarpe. Tie darbuotojai yra kilę iš liaudies gelmių, yra tampriai su ja susirišę. Jie neša jai šviesą ir socialistinę kultūrą.

1933 m. Maskvoj latgaliečių kalba pradėjo eiti minėtas žurnalas "Ceinies Karugs" ("Kovos Vėliava"). Išpradžių jis buvo palaikomas tik mažos saujelės pasiryžėlių. Bendradarbiavo tik 9 žmonės. 1936 m. nuolatinių bendradarbių skaičius pasiekė iki 42 žm. Tai didelis laimėjimas. Tiesa, tie bendradarbiai dar nėra pasiekę to tobulumo, kurio reikalauja šiandieninis gyvenimas, bet tie dar kol kas silpni kadrai b e n d r a darbiaudami augs ir pasieks reikalaujamų rezultatų.

Pradedant 1934 m. kasmet išleidžiamas, daugiausiai kolchozninkams pritaikytas, kalendorius. Kalendorius savo turiniu įdomus ir turtingas.

Beveik visos Sovietų vyriausybės ir partijos vadų kalbos išleidžiamos latgaliečių kalba. Tokiu būdu latgaliečių masės turi galimybę savo gimtąja kalba skaityti vadų kalbas.

1934 m. buvo organizuotas latgaliečių kilnojamasis teatras. Ar ką panašaus gali svajoti latgaliečių masės Latgalijoj? Latgaliečių teatras! Teatras tos tautų mažumos, kuri kokia pora metų atgal net tikra to žodžio prasme savo literatūros neturėjo!

Latgaliečių teatro organizavimas buvo atliktas ne taip jau lengvai. Organizuot teatrą, kur yra teatrų kadrai—vienas dalykas, ir organizuot teatrą, kur absoliučiai nėra teatro darbuotojų — kitas dalykas. Vien tik yra sumanyto dalyko pasiryžėliai, yra neskaitlingi dramos ratelių mėgėjai, bet užtat svarbiausia buvo Sovietų valdžios pagelba ir Komunistų Partijos vadovavimas.

Tie dramos rateliai buvo išmėtyti po neapglėbiamą visų visų tautų tėvynę. Reikėjo juos sujieškot; reikėjo iš jų atrinkt pačius geriausiuosius "artistus" ir nuo to pradėt naudingą darbą. Reikėjo išjudint latgaliečių kūrybinius gabumus, kad gavus jau dabar nebeblogus pasisekimus. Tas teatras turi didelius pasisekimus ne tik latgaliečių kolchozuose, jis ir rusams ir kitoms tautoms patinka. Jis jau gastroliuoja ne tik po rusų kolchozus, bet jau ne vieną kartą buvo pakviestas išstot ir miestuose (Novosibirske, Ačinske ir kit.).

Tas teatras gastroliuoja po kolchozus ne vien tik rodyt meno kūrinius, bet jis kartu atlieka ir socialistinio kaimo organizatoriaus ir propagandisto darbą. Jis padeda kolchozams organizaciniai ir ekonominiai stiprėt.

Prie viršpaminėtų kultūros darbo laimėjimų reikia pridėt gana didelį atsiekimą su latgaliečių kalba vadovėlių išleidimu. 1933 m. išleista pilnoms 5 klasėms mokyklos vadovėliai. Jau šiandien iki penktai klasei visose latgaliečių mokyklose dėstomos pamokos gimtąja kalba.

Tai, trumpais bruožais, anaiptol nepilnai nušviesti latgaliečių tautų mažumos SSRS kultūriniai atsiekimai.

Kyla klausimas: iš kur gi atsirado tos kregždės, kurios sugebėjo atlikti tokį didelį darbą? Beveik visi šioj srityj besidarbuojantieji žmonės išėjo Vakarų tautų mažumų kom. universitetą. Tai buvo kultūrinis lopšys, kuris išauklėjo šituos kultūrinės revoliucijos nešėjus.

Kaip "Taisneibos" redaktorius ir jo aparato darbininkai, aktyvūs laikraščio rėmėjai, taip "Ceinies Karugo" redaktorius ir to žurnalo įsteigėjai, svarbiausieji b e n d r adarbiai, išėjo Vakarų U n i v e r s i teto mokslus. Prie Universiteto veikė latgaliečių skyrius, kuris davė nemažai naudingų ir gabių darbuotojų visose srityse.

Toki laimėjimai, palyginus su kitomis tautomis, pasirodys labai menki. Bet latgaliečių laimėjimus negalima matuot tuo pačiu mastu, kuriuo matuojama kitų tautų mažumų laimėjimai, nes latgaliečių istorinė padėtis aiškiai rodo, kad tai buvo pavergėjų užguita tauta. Ir tik dėka Sovietų Sąjungos tautinės politikos latgaliečiai gali šiandien stot greta kitų tautų kultūros laimėjimo atžvilgiu.

Mes, lietuviai, kaip ir kitos SSRS gyvenančios tautų mažumos, galim vien džiaugtis, kad mums gimininga tautų mažuma pasiekė tokių gražių vaisių.

Reikia palinkėt broliams latgaliečiams — darbininkams ir kolchozninkams, kad jie ir ateityje keltų savo tautinę kultūrą, kurios turinys būtų stalinistinis, internacionalistinis.

(Iš "Priekalo")

Darbininkių ir Šeimininkių Skyriaus Dalis

"Dėkui Mūsų Vadui Draugui Stalinui už Rūpestį Apie Mūsų Vaikus"

(*Saratovo kraštas*)

Šiomis dienomis kolchozninkas A. Špokas su savo žmona Marijona gavo savo didelei šeimynai valstybinę pagelbą 2000 rublių. Marijona Špokienė jau turi 7 vaikus. Pats mažiausias iš jų turi 2 metus ir vyresnysis —17 metų. D-gė Špokienė gavusi valstybinę pagelbą sako:

—Niekada nesitikėjau ir sapne nesapnavau tokios didelės malonės ir pagelbos susilaukti. Seniau aš gyvenau biednai, sunku buvo užsidirbti tokiai didelei šeimynai išmaitinti. Dabar, dėkui mūsų vadui ir mokytojui draugui Stalinui už rūpestį apie mūsų vaikus, aš dabar viso ko turiu, laimingai gyvenu.

Dabar apie mus ir apie mūs vaikus rūpinasi pati valstybė, mums nieko nebebaisu. Mūsų gyvenimas darosi lengvesnis ir linksmesnis. Prie naujos staliniškos Konstitucijos ir prie kolchozinės tvarkos mums biednystė daugiau nebegręsia.

M. Kergelis.

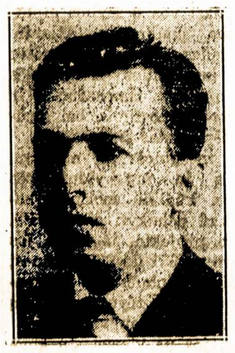

LUIS CARLOS PRESTES, Brazilijos darbo žmonių vadas, kruvinojo diktatoriaus Vargas'o kalėjime laukia teismo. Jo žmona tapo išdeportuota į Vokietiją, o jos kūdikį valdžia atėmė nuo motinos ir niekas nežino, kur jis laikomas.

"SĖDĖSIM, KOL PRAGARAS UŽŠALS"

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

eina namo kelis syk į dieną, aprūpinti paliegusį vyrą, taip daro ir Evelyn Breen, kurios tėvas serga.

Streikierės didžiumoj yra amerikonės. Bet tarp jų randasi keleta ateivių ir negrių, tačiau tas nekliudo joms seserišk ai susitart už savo reikalavimus ir dalytis pamokomis apie mezginius, kuriuos jos atsinešė pasmaginimui prievarta joms užmesto liuoslaikio laukiant išpildymo reikalavimų.

Iš Connecticutt

Iš Cheshire, Conn.

Apie Cheshire daug gyvena ūkininkų (farmerių), kurių tarpe randasi gana daug lietuvių.

Cheshiro lietuviai darbininkai, tad jie ir galvoja apie savo šviesesnį rytojų. Jeigu būna Waterburyj koks darbininkiškas lietuviškas parengimas, neatsilieka ir cheshiriečiai, jie tuose parengimuose dalyvauja kuoskaitlingiausiai.

Kai kurie cheshiriečiai turi užsiprenumeravę darbininkiškus laikraščius; kurie neturi, ateina pas kaimynus bei pažįstamus pasiskolinti pasiskaityti; tai gražus dalykas, tik pasidžiauti reik.

Iš Meriden, Conn.

Meridene kaž kodel lietuviai neveiklūs, ar gal, teisingiau galima sakyti, tingūs? Bet kodel? Negalima suprasti. Jeigu Waterburyj būna koks lietuviškas parengimas, tai tenka matyt ir iš Merideno lietuvių, bet išimtinai tik merginos. O kur Merideno berniukai, kur vyresnieji? Be abejo, kur smūklėse sėdi, o gal?

Gražu būtų, kad Meridenas veiktų ten pat ir neatsiliktų nuo kitų.

Iš Watertown, Conn.

Čia randasi gražus skaičius lietuvių, bet jų niekur nematyt ir apie juos negirdėt. Kai kurie dar atsilanko į Waterburį ant lietuviškų parengimų, bet kiti sėdi namie rankas nuleidę, jokio lietuviško laikraščio negali jiems parekomenduot, apart "Saulės." Sako, "Saulė" veda geriausią politiką, nes, esą, jos nieks negal sukritikuot, tokiu būdu apie ją nieks ir nerašo.

Taigi, nuo savęs priduriu, kad watertowniečiai turi didelę klaidą, nes "Saulė" nėra laikraštis, kuris gvildena visuomenės dalykus, o tik "Taradaiką" ir "Aukso Karalaites." Tai kas gi yra kritikuot ir mokyt?

Juozelis.

Waterbury, Conn.

26 d. lapkričio, Padėkavonės Dienoje, apsivedė Bronius Šimaitis su panele Kristina Paučiute iš Oakvilles, Conn. Laimingo pasisekimo jaunuolių gyvenime ir stoti į darbininkišką veikimą už pagerinimą visos darbininkų būklės reikalų. Jie jauni ir pilni energijos ir nuo tokių žmonių darbininkų ateitis priklauso.

Mirusieji Waterbury Lietuviai

28 d. lapkričio mirė Strikulienė, James Strikulio moteris, dar tik apie 40 metų amžiaus, kuri dar galėjo gyventi.

Tą pačią dieną mirė Stasekis, senas kriaučius ir muzikantas. Žmogus vidutinio amžiaus.

Abudu tapo palaidoti 1 d. gruodžio su bažnytinėmis apeigomis airių kapinėse. Keistas dalykas, kad lietuviai, turėdami savo kapines, o laidojasi airių kapinėse, o taip airių neužkenčia. Mat, kunigėliams patinka, kad laisvi darbininkai lietuviškas kapines tvarko, o ne kunigėlis. Lietuviai apie tai turėtų pagalvoti.

Reporteris.

KAPITALISTAI GODŽIAI PERKA VALDŽIOS PASKOLOS BONUS

WASHINGTON. — Roosevelto valdžia išleidžia dar $1,486,651,900 vidujinės paskolos ilgalaikių bonų, už kuriuos duos tik pustrečio nuošimčio palūkanų. Bet kad valdiški bonai yra paliuosuoti nuo mokesčių, tai kapitalistai juos godžiai perka, nežiūrint žemų palūkanų.

Waterbury, Conn.

Šiomis dienomis Waterbury buvo sniego prisnigę apie 2-3 colius, be to, oras buvo gana šaltas. Tas daug ką nugąsdino, o ypatingai tuos, kurie ruošėsi "Thanksgiving" dieną praleisti su geru ūpu kur laukuose.

Waterbury 1937 metams, ypatingai lietuviai, darbininkiškos nuomonės, nusistato naujas veikimo gaires, matyt, kad waterburiečiai pradės busti iš gilaus letargo miego, taip galima patirti iš laikraščių bei vietinio darbininkų judėjimo. Gražus būtų tas dalykas ir idejinis, tik reik jis ne teorijoj, o praktikoj įgyvendinti. Bet reik tikėtis, kad waterburiečiai žengia ir neatsiliks nuo kitų.

Waterbury ėjęs prieš kurį laiką mėnesinis laikraštis "Laimė" jau apie keli mėnesiai kaip sustojo, matyt, pasirodžiusi "Laimė" greit pranyko. Bet nežinia del kokių priežasčių?

Waterbury darbai kažkaip pradėjo šlubuoti, sunku ir susigaudyti, čia priima naujų darbininkų, čia ir vėl juos atleidžia. Bet tam turėtų būti tvarka, nes jeigu kuris darbininkas gauna kokią pašalpą iš miesto, tai gavęs darbą jos nustoja, o už savaitės-kitos ir dirbtuvėj nustoja darbo, tad iki gauna vėl iš miesto pašalpą, daug laiko praeina, o darbininkas su šeimyna turi badauti.

Reikėtų kiekvienam tokiu dalyku pasirūpinti ir geriau sutvarkyti, negu dabar yra.

Juozelis.

So. Boston, Mass.

Barboros Skerstonienės lavonas bus sudegintas šeštadienį, gruodžio 12 d., 2 val. po pietų, Forest Hills Krematorijoje, Walk Hill St. Prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti ceremonijose.

Bessie Skerston.

Devynios merginos sulaikytos po $500 kaucija už nedoros biznio vedimą namuose po num. 52 W. 114th St. ir 27 W. 118th St., New Yorke.

PENKIŲ AKTŲ OPERETĖ

'GRIGUTIS'

Perstatys Brooklyno Aido Choras
vadovystėje L. B. Šalinaitės

Sekmadienį, 13 d. Gruodžio-December

LABOR LYCEUM SVETAINĖJE

949 WILLOUGHBY AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Pradžia 3-čią Valandą Po Pietų

ŠOKIAI PO PERSTATYMO

J. Nalivaika
Tamo rolėje

Perstatyme dalyvauja: A. Jeskevičiutė, L. Kavaliauskaitė, A. Klimaitė, M. Skučiutė, M. Ramoškaitė, A. Zablackienė, A. Velička, J. Nalivaika, J. Judžentas, J. Sukackas, J. Lazauskas ir Aido Choras.

Įžanga 75 ir 50 centų

A. Jeskevičiutė
Mariutės rolėje

GERBIAMIEJI: Ateikite ir pamatykite šį puikų kurinį, susidedantį net iš 19 dainų. Jūs būsite sužavėti aktorių talentingumu ir melodingomis dainomis. "Grigučio" dainos pasiliks jūsų atmintyje ant visados. Daug brooklyniečių matė "Grigutį" nekartą ir jie visi pasižadėjo ateiti ir vėl pamatyti, nes tokie vaidinimai labai retai pasitaiko lietuvių scenoje.

SVEIKATA—TURTAS

Netekus sveikatos, nemiela nei gyvent. Turtuolis atsižada ir turtų, kad tik būt sveiku. Broli ir Sese, jeigu tu įvertini sveikatą ir ją brangini, tai prižiūrėk ją. Jausdamas skausmus, kaip tai: reumatizmą, rankų kojų gėlimą, nikstelėjimą, nuovargį, šaltį, rankų-kojų tirpimą, dieglius, tuojaus reikalauk D E K S N I O GALINGOS MOSTIES, sudarytos iš daug skirtingų gamtos elementų iš tolimų svieto kraštų, girių, visokių medžių aliejų, šaknų ir žolių; kuri turi savyje galingą šilumą, šildydama kaipo saulės spinduliais, sunaikina reumatiškus skausmus ir palengvina žmogui. Deksnio Galinga Mostis tūkstančiams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. GARANTUOJAM, kad, pavartojus kelis sykius, aplaikysi palengvinimą ar pinigus grąžinam.

Kaina 75c., $1.50 ir $3.00.

Aplaikom šimtus laiškų su padėkavonėmis iš skirtingų pasaulio kraštų, kuriems pagelbėjo. Klauskite visada taip DEKEN'S OINTMENT.

PASARGA: Jeigu nori aplaikyti tikrąją Deksnio Galingą Mostį ir pasekmes, tai visada klausk taip: DEKEN'S OINTMENT ir neklausykite nei jokių kitų pasiūlijimų, kad kas ir siūlytų.

Visada žiūrėkite, kad būt užrašyta DEKEN'S OINTMENT, tai tik tada aplaikysite tikrąją Deksnio Galingą Mostį. Parsiduoda visur.

Reikalaunam Agenčių ir Agentų.

DEKEN'S OINTMENT CO.,
Hartford, Conn.

GARSINKITĖS SAVO BIZNĮ DIENRASTYJ "LAISVĖJE"

Telephone Stagg 2-4409

A. Radzevičius

GRABORIUS
(UNDERTAKER)

Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą.

Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.

402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
Brooklyn, N. Y.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS

522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1—3 diena ir nuo 7—8 vakare

NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 22rd St.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC

Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)

GRABORIUS
BALZAMUOTOJAS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.

Ateikite ir persitikrinkite.

337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

Namas tas pats, tiktai miesto patvarkymu pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Telephone: EVergreen 8-9770

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju ivairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Lawrence, Mass.

WPA. viršininkai paleido iš darbo 184 moteris, kurios dirbo Everett Mill dirbtuvėj, prie valdžios darbų. Ten viso dirbo apie 700 moterų. Dabar tik tos gaus darbo, kurios turi korteles iš raštinės.

American Woolen Co. vėl pakėlė kainas ant audeklų, po 10 centų ant masto. Šiemet jau viso pakėlė 35 centus. Darbininkai dar negavo 10%, kurį jiems algos pridėjo, bet kompanija jau dvajopai už tai atsilups nuo visuomenės.

Mieste jau 18,000 žmonių išpildė aplikacijas del Senatvės Akto. Pildo visi, nes priversti. Bet nauda darbo žmonėms nenumatoma. Darbininkai turi kovoti už tikrą bedarbių ir senatvės apdraudą, kurios fondą turėtų sukelti turčiai iš savo pelnų, bet ne patys darbininkai.

Pleasant Valley farmerys J. Nazar skaudžiai apdegė. Atšildinėjant užšalusias paipas sprogo ir užsidegė šieno kupeta. Toje nelaimėje žmogus skaudžiai apdegė. Gyvuliai išgelbėti.

L. U. Kliubas išrinko valdybą 1937 metams. Pirmininku — A. Palskis, priž. — J. Vyškelionis; finansų sekretorium — A. Jukna; užrašų sekr. — A. Večkis; iždininku — A. Pilvelis; trusteriais — P. Raugavičius, F. Raskow ir J. Slaivis; boarddirektoriais — A. Galinis, J. Belavičius, S. Penkauskas, S. Juška, P. Milius, K. Begonis ir A. Matulevičius; maršalkomis — P. Miškinis ir S. Černauskas.

Serga drg. J. Lukauskas; jis guli General Hospital. Draugai turėtų aplankyti sergantį draugą, jis yra ir ALDLD 37 kuopos narys, pažangus žmogus.

Gruodžio 13 dieną, 4 val. po pietų, bus metinis Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 37 kuopos susirinkimas, L. U. Kliube. Malonėkite visi nariai ateiti, nes rinksime valdybą, bus ir kitų svarbių reikalų. Atsiveskite ir naujų narių.

Apsivedė d. A. Dvareckiutė, Liaudies choro narė. Apsivedė protestonų bažnyčioje, nes jos vyras yra svetimtautis. Linkime laimingo gyvenimo ir šeimyniškai gražiai sugyventi.

United Textile Workers unija rengia šokius, kurie bus 12 dieną gruodžio, 8 val. vakare, svetainėje 112 Newbury St. Bus ir dovanos prie įžangos tikietų. Ateikite visi!

L. K. Biuras.

Great Neck, N. Y.

Serga "Laisvės" skaitytojas K. Karsokas. Nelaimė atsitiko darbe, jam sulaužyta kojos trys pirštai. Nors draugas ir serga, bet vis tiek užsimokėjo už "Laisvės" dienraštį ir dar 50 centų paaukavo Ispanijos liaudžiai kovai prieš fašizmą.

Dar serga du mūsų gyventojai. St. Skridulis, kuris susižeidęs, jam buvo ir operacija padaryta. Antanas Kriaučiunas susižeidęs koją ir negali vaikštinėti. Šių dviejų ligonių draugės priklauso prie vietos Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos. Jų šeimynos nuolatos remia ir dalyvauja darbininkų judėjime. Draugai turėtų atlankyti sergančius draugus.

J. K.

So. Boston, Mass.

Lapkričio 26 dieną buvo surengta 20-ties metų sukaktuvės Nelės Kirklauskutės, 225 W. 5th St. Susirinko nemažai svečių. Visi smagiai ir gražiai leido laiką. Neužmiršta ir Ispanijos liaudis, kovojanti prieš fašizmą. Man pasikalbėjus su drg. Kirklauskiene ir jai sutikus, paprašyta svečių paaukoti tam tikslui. Trumpai pakalbėjus svečiai suaukavo $3.85. Aukavo sekami asmenys: Po 50 centų J. Mitz, J. Jakštas ir M. Becku; po 25 centus: J. Burba, B. Jakštas, P. Ketvirtis, J. Collins, A. Slockus, A. Buivydienė, B. Mikalonis, P. Morkevičius ir A. Marmokas; o A. Alex 10c.

Tariame visiems aukotojams širdingą ačiu; taipgi Nelei Kirklauskutei ir jos motinai. Nelė yra narė Laisvės Choro ir bendrai darbuojasi su savo sesute. Linkėtina joms pasisekimo.

J. Burba.

Los Angeles, Calif.

Nors A. Bimba sako, kad koresp. baigia jį smaugti, nes visos prasideda ir užsibaigia vienodai, bet kaip gi čia galima būtų kitaip aprašyti, kaip tik tas, kas įvyko mūsų mieste?

Pas mus 30 d. lapkr. (Nov.) atsibuvo vakarienė naudai darbininkiškos spaudos. Prie surengimo prisidėjo lietuvių draugijos: L. L. Kliubas, AL DLD 145 kp., LDS. 35 kp., LDS Jaunuolių kuopa ir Lietuvių Choras.

Žmonių buvo virš šimto. Valgių, kaip visuomet, mūsų gaspadinės pagamino skanių.

Muzikalis programas buvo neilgas, bet gražus. Dainavo Darbininkų Choras, nors nedidelis narių skaičium, bet gražiai sudainavo po vadovyste Olive Pupiutės. Draugė A. Levanienė, viena iš geriausių lietuvių dainininkių vakaruose labai gražiai sudainavo trejetą dainelių. Taipgi Levanienės draugė amerikonė puikiai paskambino ant pijano.

Pirmu sykiu dalyvavo, bet susirinkusius labai patenkino su savo juokingom dainom J. Zdanavičius. Patartina jam ir ant toliaus lavintis, turint gražų ir stiprų balsą.

Ant galo drg. M. Pukis pasakė trumpą, bet gerą prakalbėlę apie darbininkų spaudą. Po valgių buvo šokiai prie Stanley Viskoskio muzikos; jis savo darbą aukavo del spaudos naudos. Kadangi spaudos parengimui daugelis aukojo valgį ir pinigus, tai kaip sutvarkysime, tai parašysime visų, kas ką aukavo. Komisija sprendžia, kad pelno bus apie $50.00.

---

2 d. gruodžio buvo LDS 35 kp. susirinkimas. Po apkalbėjimui kuopos reikalų, likos išrinkta valdyba ant ateinančių metų iš sekančių narių: pirm. —N. Patašienė, vice pirm. — A. Levanienė; prot. rašt. — J. Babicz; izd. — P. Repečka; turtų rašt. — Victor Oksas; kasos globėjum — P. Pupis. Užtikrinu, kad šis kp. komitetas yra tinkamas ir išlaikys kuopą geram stovyj.

Taipgi, turtų raštininkas J. Armin pranešė, kad visi nariai yra užsimokėję už šiuos metus, tai tas puiku!

Mačiau tilpusį raštą iš Los Angeles, kur pasirašo U. D., atsakymas d. A. Bimbai. Tas raštas vienpusiškas . . .

Pas mus visa kapitalistinė spauda Ispanijos fašistus vadina tautininkais (Nationalist); valdžios šalininkus — raudonaisiais (reds).

Skaitai žmogus tokį kapitalistų brudą ir mislini sau: Štai jų "logika": Sukilėliai generolai prisivežė Afrikos maurų ir kitokių iš viso pasaulio padaužų ir virto Ispanijos "tautiečiais," o Madridas iš miliono ir pusės gyventojų, kuris ginasi nuo fašistų, tai tik raudonieji ir galima mest bombas ant mokyklų, ligonbučių, žudyt vaikus, moteris!

Madride gyvena ispanai žmonės, vienok jie nebe tautiečiai. Atrodo, kad visa ispanų tauta sutilpo į keliolikos generolų pilvus.

R-ką.

Jersey City, N. J.

Aukos

Amerikos Lyga Prieš Karą ir Fašizmą suruošė prakalbas Ispanijos klausimu. Kalbėtojų buvo keli, tarpe kurių ir nuo Komunistų Partijos drg. J. Anyon, kuris pabriežė įvykius kovos lauke Ispanijoj. Aukų surinkta $132.00. Žmonių buvo virš trijų šimtų. Reikia priminti, kad pagal komunistinį judėjimą šiame mieste, tai aukų surinkta gausiai.

* * *

Standard Oil Company of New Jersey pakėlė algas del 7,000 darbininkų penktą nuošimtį. Geras skaičius šios kompanijos darbininkų randasi ir Jersey City.

Darbininkai šios kompanijos reikalavo pakėlimo algų 15 nuošimčių ir bonų 100. Kompanija pakeldama penktą nuošimtį tyli apie 15-tą ir reikalaunamus iš darbininkų pusės bonus.

* * *

"Laisvės" administracija gerai padarė atsiųsdama drg. Šolomską į Jersey City reikale kalendorių. Kalendorius užsisakė biznieriai Budreika ir Mačionis. Šiais metais vietos draugai pirmą žingsnį šiuo reikalu padarė. Kitais metais bus daugiau vietos biznierių, kurie užsisakys "Laisvėj" spausdinti kalendorius.

* * *

Barzdaskučių amate gręsė streikas. Tačiaus, unija susitaikė su kirpyklų savininkais ir streikas nebus paskelbtas. Bet tuom pačiu tarpu už plaukų kirpimą ir skutimą kainos žymiai pakilo.

* * *

Kalėdų šventės suteikė darbo pašto darbininkams skaičiuje 700. Šie darbininkai priimti tik laikinai keliom savaitėm, kol siuntimo biznis praeis. Praėjus šventėms jie vėl pasiliks bedarbių eilėse.

* * *

Mūsų mieste kiekvienas "Laisvės" senas skaitytojas aplankytas. Atnaujinta seni ir gauta porą naujų. Mūsų draugai nekredituoja savo kolonijai gautus skaitytojus, bet priskaitė vienam iš šios valstijos "Laisvės" vajininkui. Tuo reikalu daugiausiai rūpinasi drg. Paserpskis.

* * *

Iš mūsų miesto į bendro fronto konferenciją, Newarke, dalyvavo 6 delegatai. Tai gražus draugijų elgėsis, atjautimas Lietuvos žmonių kovai su žiauriu fašizmu ir padėjimas laimėti demokratines teises Lietuvos darbo žmonėm.

* * *

Ateinančiam Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vajuj, kuris prasidės su pradžia kovo mėnesio, sekamų metų, reikėtų dėti pastangas, kad kuopos narių skaičių dvigubai padidinti, ypatingai dabartiniu laiku, kuomet žmogus gali įstoti į LDS turėdamas net iki 55-kių metų amžiaus.

K. Biuras.

London. — Sekmadienį Anglijos episkopalų kunigai liepė parapijonam melstis už "šventąją dvasią" karaliui, bet pamoksluose nieko prieš jį nesakė.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

PHILADELPHIA, PA.

Šiaurinės dalies komitetas gelbėjimui Ispanijos Demokratijos, rengia masines prakalbas, gruodžio 10 d. kaip 8 val. vakaro. Metropolitan Opera House, Broad ir Poplar gatv. Kalbėtojai bus atsilankę svečiai iš Ispanijos, Father Luis Sarasola, Senora Isabella de Palencia ir Hon. Marcelino Domingo. Įžanga tik 25c. Rengimo Komitetas kviečia visus atsilankyti ir paremti Ispanijos kovotojus. (289-290)

BINGHAMTON, N. Y.

Ispanijos Respublikai gelbėti įvyks didelės prakalbos, 11 d. gruodžio, Lietuvių Svet., kaip 7:30 val. vakare. Kalbės anglų kalboj drg. Guss iš Buffalo, N. Y. ir kiti vietiniai kalbėtojai. Kviečiame visus "Laisvės" skaitytojus ir rėmėjus dalyvauti šiose prakalbose. Ispanijos Gelbėjimo Komitetas. (289-290)

SHENANDOAH, PA.

Komunistų Partijos 12-tas unitas rengia smagų balių, įvyks 12-tą d. gruodžio, po num. 302 So. Main St. (Najaus Svet.). Bus puiki orkestra šokiams ir visokių skanių užkandžių ir gėrimų. Kviečiame visus simpatikus, "Laisvės" skaitytojus ir iš apylinkės miestų dalyvauti šiame baliuje. — Biuras. (289-290)

MONTELLO, MASS.

Montello Draugijų Bendro Fronto prakalbos įvyks 9 d. gruodžio (Dec.) 7 val. vak. Tautiškam Name. Kalbės R. Židžiūnas, iš Bostono Ispanijos liaudies klausimu ir jų kovos su fašistais. — Kviečia visus Komitetas.

ALDLD. PRANEŠIMAS KUOPOMS, KURIOS PRIKLAUSO PRIE KETVIRTO APSKRIČIO IR TOMS, KURIOS DAR NEPRIKLAUSO PITTSBURGH, PA.

ALDLD 4-to Apskričio metinė konferencija įvyks gruodžio 20 d., pirmą valandą po pietų. Laisvės svetainėj, 1322 Reedsdale Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Prašome visas kuopos, kad prisiųstumėte delegatus į minėtą konferenciją, taipgi prašome prisiųsti delegatus ir tas kuopas, kurios dar nepriklauso prie apskričio, kaipo 106 kuopa Ambridge, Pa., 102 kuopa Cuddy, Pa. ir 111 kuopa S. S. Pittsburgh, Pa. Pastarosios kuopos, kad ir dar nepriklauso prie apskričio ir yra silpnos, bet visgi galėtų kas nors iš jų atsilankyti, kad ir ne delegatas, ir tai būtų labai naudinga ir ateityje gal būtų galima sustiprinti su apskričio komiteto pagelba. Todel mes ir kviečiame iš tų kuopų draugus atsilankyti į apskričio konferenciją.

Ketvirto Apskričio kuopoms yra išsiuntinėta raportų blankos, kurias kuopų valdybos turi išpildyti ir prisiųst arba priduoti delegatui atsivesti į konferenciją.

A. Pipiras, sekr.

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių mažų namų savininkų 41 kuopos susirinkimas įvyks 9 gruodžio (Dec.), 7 val. vak. po num. 6835 Superior Ave. Visi nariai atsilankykite, galite ir pašaliniai ateiti, nes bus svarbių dalykų aptarti. (288-289)

BINGHAMTON, N. Y.

ALDLD 20 kp. metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 10 d. gruodžio, 7:30 val. vak., 315 Clinton St. Draugai, visi susirinkite skaitlingai šiame susirinkime, nes bus labai daug naujų ir svarbių dalykų apsvarstyti. Bus naujo komiteto rinkimas ateinantiems metams. Taipgi bus rinkimas delegatų į apskričio konferenciją, kuri įvyks 27 gruodžio, Wilkes-Barre, Pa. Kviečiu visus susirinkime dalyvauti ir naujų narių atsivesti.— Sekr. H. Žukienė. (288-289)

LINDEN, N. J.

ALDLD 165 kp. metinis susirinkimas įvyks trečiadienio vakare kaip 7:30 val. Gruodžio 9-tą d. Tenio Svet., Winans Ave. ir 16th St. Visi nariai būtinai dalyvaukite, nes šiame susirinkime bus labai daug svarbių dalykų aptarti. Taip pat bus renkama nauja valdyba. — Rašt. C. Andriunas. (288-289)

Charles' Up To-Date
BARBER SHOP
K. Degutis Savininkas
PLAUKŲ KIRPIMAS 25c
SKUTIMAS 15c
Prielankus Patarnavimas
100 Union Ave., Brooklyn
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

NAUJA PUIKI VIETA
Restaurant, Bar and Grill
411 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Višniauskas
Manageris, Juozas Zeidat
Amerikos išdirbimo ir importuotos degtinės, vynai
Šaltas, Putojantis Alus
Taipgi patarnaujame gerais valgiais. Tinkamiausia vieta praleidimui laiko ir pasimatymo su žmonėmis.

Clement Voketaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
113 West 42nd Street
NEW YORK CITY
Telefonas Bryant 9-7769
BROOKLYNO OFISAS
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Evergreen 8-7179

PAINTERS and CARPENTERS
Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street
Brooklyn, N. Y.
ir
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street
Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

VYRŲ IR MOTERŲ LIGOS GYDOMOS NAUJOVIŠKAIS BŪDAIS
Kraujo ir Odos Ligos, Nervų Suirimai, Slogos ir Chroniški Skaudūliai, Nervų ir Abelnas Nusilpimas, Skilvio ir Žarnų Sugedimai, Hemorrhoidai ar kiti Mėšlažarnės bei Laukan Ėjimo Nesveikumai, kaipo skausmo ir nesmagumų priežastys, Strėnų Gėlimas, Sciatica, Neuralgia, Nervų Įdegimas ir Chroniški Reumatiški keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučinių Dūdų, Inkstų Netvarkumai ir kitos ligos Vyrų ir Moterų yra sekmingai gydomos su patenkinančiomis ir greitomis pasėkomis; o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų nesveikumas bus jums išaiškintas. Kraujo Tyrimai, Šlapimo Analyzė, X-spinduliai, Serumų Įleidimai ir Čiepijimai. Sąlygos yra prieinamos. Pasitarimai veltui.

DR. L. ZINS
Virš 25 Metų Praktikos
110 East 16 St., N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
Valandos 9 A. M. iki 7 P. M.
Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.
(MES KALBAME LIETUVIŠKAI)

VARPO KEPTUVĖ
36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.
Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Čia Parodoma Dalis Varpo Keptuvės, Kur Kepama **duonos:** rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pasteries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.
Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.
Antrašas: 36-42 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

Waterburiečiai! Tėmykite!
"Partizanai"
VIENAVEIKSMĖ DRAMA
ir
"Šalaputris," Vieno Akto Komedija
Vaidins Pagarsėję Lietuvių Liaudies Teatro Vaidintojai iš Brooklyn, N. Y., Vadovaujant Artistui J. VALENČIUI
Sekmadienį, 13 d. Gruodžio-Dec., 1936
VENTA SVETAINĖJE
103 GREEN STREET, WATERBURY, CONN.
Vaidinimo Pradžia Lygiai 6:30 Val. Vakare
Įžanga 50 Centų Asmeniui

Po Programui Tęsis Šokiai Iki Vėlumai Nakties
Aldona Šertvietytė,
Nastės (duktės) rolėje
Po Vaidinimui Dainuos Dvi Solistės, Sau Gitarais
Pritardamos, Taipgi iš Brooklyno
Pamatykite šį darbo žmonių jausmums ir idealams pritaikintą veikalą "Partizanai," kuris vaizduoja vieną iš tūkstančių pergyventą nuotikį pereito Pasaulinio Karo laikotarpių. Šis vaizdas stebėtojams pasiliks atmintyje ant visados, kadangi jis bus vaidinamas Lietuvių Liaudies Teatro vaidintojų, gabiai, artistiškai, profesionalio artisto Jono Valenčio sumokintų.

NATURAL-LAX-HERB TEA
Sutaisyta JOHN W. THOMSON'O (TANKUNO), N. D. P. C.

Nelaukite iki vidurių užkietėjimas įsisenės, nes iš to išsivystys visokios ligos, kaip tai: galvos skaudėjimas, šaltis, kataras, apendikas, inkstų ligos, įdegimas tonsilų, reumatas,, nervuotumas, ekzema, kepenų širdies ir kitokios ligos.
Vartokite Thomsono NATURAL-LAX-HERB TEA, kuri yra sudaryta iš 12-kos Naturalių žolynų ir turi visokių mineralinių druskų ir vitaminų, kurie yra butinai reikalingi žmogaus kūnui. NATURAL-LAX-HERB TEA yra viena iš geriausių paliuosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajrusių vidurių. Taigi, tuojaus prisiųskite 50c Money Orderį bei krasos ženkleliu, o aš tuojaus jums pasiųsiu už tai pakelį N. L. H. T. per paštą. Rašykite šiaip:
John W. Thomson, P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Anglių Kompanija
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: EVergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Gran St.
TRU-EMBER COAL COMPANY
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
Telefonas: EVergreen 7-1661

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Literatūros Draugijos 1-mos Kuopos Vakaras Buvo Sekmingas

Gruodžio 6 d. "Laisvės" salėje įvyko minėtos kp. lietuviškas vakaras. Nežiūrint didelio lietaus, publikos susirinko vidutiniškai.

Programą išpildė solistai: A. Velička ir J. L. Kavaliauskaitė. Pianistė abiem skambino Albina Depsiutė. Vaikų mokyklėlės mokiniai sakė eiles. Karolina Gilmanaitė, Sylvia Pužauskaitė, Albert Naktinis ir Adelė Naktinis. E. Vilkaitė, viena iš vaikų mokyklos mokytojų, pasakė trumpą prakalbą. Vilkaitė padarė ištraukas iš įvairių eilėraščių, kur vienas buvo gana junkingos, būtent Smetonos burdingieriaus Tysliavos išleista eilių knygelė, už kurią šis patriotas lupa net $5. ("Laisvė" nesikaišo patriotizmo plunksnom, tačiaus išleido puikią Jasilionio eilių knygą ir parduoda tik po 50c). Ten Tysliava daugiausiai save reklamuojasi, aiškindamas, kaip jį keli šimtai prostitučių vaikosi. Publika turėjo gardaus juoko iš buvusio poeto ir literato, kuris dabar nudardėjo pas Smetoną ant burdo.

Dovanas laimėjo E. Simanavičienė, J. Vinikaitis, Ona Petravičienė, Ona Gilmanienė ir A. Hintz.

Daugiausiai šiame parengime darbavosi dd. Levanienė, Šolomskienė, Pranaitienė, Levanas, Kuraitis, Malinauskienė, Kovas ir eilė kitų.

Minėtos kuopos priešmetinis susirinkimas bus ketvirtadienį, gruodžio 10 d., kaip 8 val. vakaro. Bus renkama nauja valdyba. **E. Bensonas.**

Jūreiviai Prieš Suktą Reakcionierių

Jūreivių Virėjų Unijoj jau nuo senai buvo paskilbęs savo biurokratizmu ir reakcingumu viršininkas David E. Grange. Pastaruoju laiku jūrininkai užsispyrė atsikratyti jo, kaipo reakcinio, sukto elemento. Jis pusėtinai ir pralobo viršininkaudamas.

Kada jam iškelta kaltinimai sukimo unijos pinigų, tai jis sakė, būk jo sūnus gavęs nuo Anglijos jūrininkų unijos mirusio vado "Havelock Wilson $500,000 palikimą."

Jūrininkai tuojau tą pradėjo tirti ir šiomis dienomis gavo oficialį pranešimą nuo Anglijos Jūrininkų vadų per J. Dobbyn, tos unijos atstovą New Yorke, kuriame aiškiai pasako, kad Grange yra "melagius."

Pranešime sako, kad "Havelock Wilson mirdamas turėjo viso tik apie du tūkstančiu vertės turto.

Laisnių biuras praneša, kad išsiėmimai laisnių apsivedimams mažėja. Pereito meto lapkričio mėnesį 2,512 porų gavo laisnes, o šių metų lapkričio mėn. 2,379 poros meilužių nusitarė apsivesti.

STEAM BATH PIRTIS
74 CEDAR STREET,
SO. NORWOOD, MASS.
Del Moterų ir Vyrų
Kiekvienam atskiras kambarys.
Atdara: Penktadienį nuo 4-tos po pietų iki 12-tai naktį.
Šeštadienį: nuo 11-tos iš ryto iki 12 naktį
Pilnai sutaisyta ir švariai.
Naujas savininkas
JOHN SUOMI

Operetės "Grigučio" Generalė Praktika Pavyko; Lošimas Sekmadienį, 13 Gruodžio, Labor Lyceum, Brooklyn, N. Y.

Jau aštunta valanda. Aido Choro aktoriai, solistai, dainininkai visi kostiumuose. Vieni dėvi raudonus, kiti mėlynus ir visokių spalvų, kokias tiktai galima įsivaizdinti. Daugelio lošėjų-dainininkų negalima pažinti. Enetuziazmas pas visus ant augščiausio laipsnio. Choro mokytoja Šalinaitė viską turi prirengus sekmadieniui, 13-tai dienai gruodžio.

"Laisvės" reporteris tėmijo visą eigą generalės praktikos operetės "Grigučio" ir visų lošėjų ir dainininkų gabumus. Atlieka puikiai. Sutartinas Aido Choro balsas lyg kokis griaustinis trenkė per Labor Lyceum salę.

Grigutis — jaunas kaimo darbininkas — Aleksas Velička, tenoras. Jo kostiumas: žalias ploščius, raudonos kelinės, blizganti čebatai, žila Europos stiliaus kepurė. Susijuosęs su geltona juosta. Dainuoja švelniu žavėjančiu balsu.

Darata — Grigučio sesuo— Aldona Klimaitė, koloratūra soprano. Kostiumas: mėlynas andarokas, žalia bliuzė, rausvas ploščius. Dainuoja, romansuoja ir klasiškai šoka ant scenos.

Daugiau žinių apie kitus lošėjus paduosiu kitą kart.

Lošimas įvyks šį sekmadienį, 13 d. gruodžio, Labor Lyceum svetainėj, 949 Willoughby Ave., Brooklyne. Durys atdaros 3 val., vaidinimas prasidės lygiai 3:30 po piet, nes veikalas ilgas, o po vaidinimui bus šokiai. Įžanga 75c ir 50c.

Tikietus galima gauti sekamose vietose:

J. L. Kavaliauskaitė, "Laisvės" raštinėj, 46 Ten Eyck St., Ona Depsienė, kampas Scholes St. ir Union Ave. (grosernėj), J. Juška, 79 Hudson Ave., C. Brooklyne, P. Bečis, 4 Morris Lane, Great Neck, V. Paukštys, 101-54 — 110th St., Richmond Hill, Veličkos-Degulienės restoracijoj, 417 Lorimer St., V. Januška, 104-56 — 118 St., Richmond Hill ir pas Aido Choro narius.

East Newyorkiečiai Turės Įdomią Paskaitą

Daugeliui įdomu žinoti, koki yra mūsų kūno parazitai, apie kuriuos tankiai girdime. East newyorkiečius su jais gerai supažindins Dr. A. Petrika, kuris tuo klausimu duos paskaitą penktadienį, 18-tą šio mėnesio, 8 val. vakaro, Kiburio svetainėj, 950 Jamaica Ave.

Tame pačiame susirinkime bėgamais politiniais klausimais kalbės A. Bimba, vienas iš "Laisvės" redaktorių.

Prelekcijas-prakalbas rengia ALDLD 185-ta ir LDS 13-ta kuopos. Įžanga veltui.

Svaigalų Paštas Nesiunčia

Švenčių metu tūli žmonės turi palinkimo siųsti ir stiprių gėrimų, kaipo dovaną šventėms. Paštas perspėja gėrimų nesiųsti, nes paštas gavęs tokį siuntinį ne tik kad nepristatys gavėjui, bet dar konfiskuos ir baus siuntėją.

Reikalauja Atmainyt Jaunuolių Mirties Bausmę

Amerikos Jaunimo Kongresas irgi prisidėjo prie judėjimo išreikalauti mielaširdystės šešiems Brooklyno jauniem vyram, kuriuos laukia mirtis elektros kedėj. Janet Feder, tos organizacijos sekretorė, atkreipė atydą į tai, kad iš 23 vyrų, kurie laukia nužudymo elektros kedėj, aštuoni yra nepilnamečiai. Ji sakė: "Padėtis šių vaikinų, kurie bus sudeginti elektros kedėje už nužudymus laike apiplėšimų, yra tragiškas liūdijimas, kad New Yorke yra 390,000 bedarbių jaunuolių ir kad reikalinga įvesti gyveniman Amerikos Jaunimo Aktą. (Šis aktas užtikrino jaunimo ateitį, suteikia darbą bei pašalpą).

Įvairios darbininkų organizacijos reikalauja, kad gubernatorius Lehmanas atmainytų mirties nuosprendį.

Mrs. Ida Reiss, 47 metų nukrito nuo šešių augštų namo stogo. Namas randasi 403 So. Second Street, Brooklyn.

Kom. Partijos Pareiškimas Del Schaeffer Mirties

Komunistų Partijos N. Y. Distrikto Komitetas del Jacob Schaefferio, garsaus revoliucinio kompozitoriaus ir chorvedžio, mirties priėmė sekamą rezoliuciją:

"Su mirčia Jacob Schaefferio darbininkų klasė neteko tikro revoliucinio darbininko ir artisto, pripažinto visame pasaulyje. Komunistų Partija neteko pasišventusio nario, kuris rodė kelią artistams ir inteligentams, artindamas juos prie Komunistų Partijos. Schaefferio atsidavimas partijai ir muzikos menui bus ilgai branginamas."

Saugok Save ir Kitus

Daug gyvasčių galėtų būti išgelbėta ir kentėjimų važiuotės nelaimėse įgyjamų išvengta, jei draiveriai vengtų strimagalviškos skubos. Kartais žiūrint į draiverį atrodo lyg būtų gyvybės ar mirties klausimas, lenktyniuoja be atodairos į jokias taisykles. Gi nepriisilaikymas taisyklių, kurios yra padarytos saugumui visų naudojančių kelius, daugiausia ir yra priežastimi nelaimių gatvėse. **Trafiko Stotis "K,"**

Pasiuntė Laišką Gaisro Signalo Skrynutėn

Mrs. Mary Sacerdote, 39 metų, keturių vaikų motina, atsidūrė bėdoj todel, kad žalia krasos ir raudona gaisrininkų pašaukimo skrynutė jai vienas ir tas pats.

Ji pribuvo prie skrynutės ties Thames St. ir Morgan Ave., ir patraukė rankėną, kad įdėjus laišką į ją. Kuomet skrynutėj pradėjo garsiai skambėti, tai moteris labai išsigando ir nė krust iš vietos. Pribuvus ugniagesiam, moteris tapo suareštuota už veltui pašaukimą užniagesių.

Pranešama, kad Brooklyne jau sugrąžintą 390,000 Socialės Apsaugos išpildytų blankų. Iš viso Brooklyne buvo išsiuntinėta 700,000 blankų. Dabartiniu laiku 290 darbininkų tas blankas tvarko.

Keturi Ispanijos Jaunimo Delegatai Kalbės New Yorke

Už kelių dienų New Yorkan pribus keturi Ispanijos jaunimo atstovai ir jų pasitikimui ruošiama didelis masinis mitingas. Šie jaunuoliai Amerikos jaunimui suteiks pirmarankes žinias apie Ispanijos jaunimo karžygiškas kovas prieš užpuolikus fašistus. Delegaciją sudaro Josephina Ramirez, Youth of the Republican Union valdybos narė ir karinės ligoninės vadovė; Ygenz Eugenio, Lauvain Katalikų Universiteto studentas ir sekretorius katalikiško laikraščio Cruz y Boya; Luis Simarro, Suvienytos Jaunų Socialistų Lygos narys ir karinio bataliono komandierius, kuris buvo sužeistas karo fronte; Maria Simarro, jo žmona, vaikų namo vadovė.

New Yorko gyventojai gaus pirmą progą išgirsti juos, nes mitingas rengiamas gruodžio 17 d., didžiulėje Hippodrome salėje, 43 St. ir 6th Ave., 8 val. vakare. Įžanga 25c, 40c ir 75c.

Reikalauja Pagelbos

Kriaučiai ir visi, kurie turite keletą valandų liuoslaikio prašomi bile dieną ar vakarą šiomis dienomis pribūti į Ispanijos Gelbėjimo Komiteto sandėlį, 6th floor, 832 Broadway, New Yorke. Reikia padėti suskirstyti, sulopyti ir sutvarkyti suaukotus drabužius, kurie turi būti greit paruošti išsiuntimui. Dirba dienom ir vakarais.

Valst. Komitetas Duoda Kreditą Komunistam

Kom. Partijos N. Y. Valstijos Komitetas pareiškė viešą padėką partijos ir Jaunų Komunistų Lygos nariams už skaitlingą ir kovingą dalyvumą padare ir demonstracijoj prie Vokietijos konsulato šeštadienį, 28 lapkričio. Nežiūrint nepaprastai blogo oro, — didelio šalčio — draugai parodė puikų pasiryžimą.

Tūli pasižadėjusieji draugai tačiau nepasirodė. Valstijos Komitetas nutarė, kad kuopos ir vienetai pravestų pilną tyrimą. Pirmu syk mes naudojom šią metodą suorganizavimui demonstracijos. Kitą kart mes suorganizuosim dar sekmingesniu būdu, kad mes galėsim žinoti kiekvieną draugą.

Karo padėtis darosi pavojingesnė ir mūsų partija turi budėt. Mūs draugai turi būt pasirengę atsiliept į pašaukimą veikt prieš pavojų taikai. Tik tokiu būdu mes įrodysim, kad mes esame tikra Komunistų Partija ir galime sumobilizuoti mases kovai prieš karą.

N. Y. V. K-tas ir Org-rius
I. Amter.

Ateivių Gynimas

New Yorko organizacijų, prisidėjusių prie Amerikos Ateivių Gynimo Komiteto, delegatų mitingas bus kitą ketvirtadienį, 17 šio mėnesio, 6 v. vakaro, komiteto raštinėj, Room 1409, 100 Fifth Ave., New Yorke. Kviečia organizacijas dalyvaut. Bus priruošti galutini planai viso miesto konferencijai, kuri šaukiama sekmadienį, 10 sausio, 2:30 po pietų, Hotel Pennsylvania, 7th Ave. ir 33rd St., New Yorke. Organizacijų veikėjai turėtų tą pasižymėti savo kalendoriuje.

Pro langą pučiantis vėjas užgesino gasinio pečiaus ugnį ir pasisklaidęs gasas užtroškino 71 metų amžiaus Ferdinand Bogemann, po num. 462 Ninth Street, Brooklyn.

Daktarai išegzaminavo 15 metų Garrett Connolly ir surado, kad jis nesveiko proto. Dvi savaitės atgal jis padegė devynis Glen Cove ir Sea Cliff, L. I. namus.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

ALDLD. 1-mos kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 10 d. gruodžio (Dec.), 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėj, 419 Lorimer St. Visi nariai dalyvaukite, nes šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba sekantiems metams. Kurių dar yra duoklės nemokėtos už šiuos metus, tai šiame susirinkime turite butinai užsimokėti, nes šis susirinkimas bus paskutinis šiais metais. Kuopos valdyba atvirutėmis praneš visiems, kurių dar yra duoklės nemokėtos, tai nerūgokite, kad nežinojote. — Valdyba. (289-290)

EAST NEW YORK, N. Y.

Šį ketvirtadienį, gruodžio (Dec.) 10 d. įvyks LDS 13-tos kuopos mėnesinis susirinkimas Kiburio Svet., 950 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y., 8-tą val. vakaro. Kiekvienam nariui svarbu dalyvaut, nes bus rinkimas valdybos. — Prot. Sekr. (289-290)

MASPETH, N. Y.

ALDLD. 138 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 10 d. gruodžio (Dec.), 8 valanda vakaro pas Zabielskį, Maspethe. Visi nariai dalyvaukite, nes turime keletą dalykų apkalbėjimui. Taipgi bus atstovai iš rusų organizacijų kas link bendro parengimo. — Sekr. (289-290)

BROOKLYN. N. Y.

Kriaučių 54-to Skyriaus priešmetinis susirinkimas įvyks trečiadienį, gruodžio 9-tą, 7:30 val. vak., Liet. Am. Piliečių Kliube, 280 Union Ave. Visi nariai maloněkite dalyvauti, nes yra rinkimai skyriaus valdybos ir šiaip svarbių dalykų. — Sekr. C. Nečiusnskas. (288-289)

C. BROOKLYN, N. Y.

LDS 46 kp. susirinkimas įvyks trečiadieni, gruodžio, 9, 7 val. vak. po num. 79 Hudson Ave. Visi nariai būkite ir pasistengkite užsimokėti mokestis už šiuos metus. — Valdyba. (288-289)

PARENGIMAI

BROOKLYN. N. Y.

Šiuomi pranešame, kad Šv. Jurgio Draugystės antras šio sezono balius bus 6 d. vasario (Feb.), Grand Paradise Svet., 318 Grand St. Prašome kitų Draugijų tą dieną nieko nerengti ir kviečiame dalyvaut šiame baliuje. (288-289)

Tel. Evergreen 7-6909
RADIO SERVICE
ALL WORK GUARANTEED
Aš pataisau visokių išdirbysčių radius ir parduodu naujus.
Mano Darbas Yra Užtikrintas. Labai žema kaina.
Lewis Tauches
499 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(ŠALINSKAS)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę del po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
WOODHAVEN, L. I., N. Y.

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydymo.
AUSŲ, AKIŲ ir GERKLĖS
OFISO VALANDOS:
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais.
Sekmadieniais nuo 11 iki 1.
286 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-0072

BERN. J. SHAWKONIS
(AŠAKUNAS)
NAUJAS
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
LAISNIUOTAS
New York ir New Jersey Valstijose
Graborystės reikale visada jums mielai patarnaus pigiai.
306 John Street
Harrison, N. J.
Telefonas: Harrison 6-1693

Jau Laikas Pasirūpint Žiemos Šventėm Gėrimų
Geriausia Vieta Brooklyne Pirkt Naminius ir Importuotus Likerius ten, kur yra Žemos Kainos.
Didelis pasirinkimas Įvairiausios Degtinės, Vyno ir Kitokių Likerių

Pas
HYMAN BERGER
RETAIL
WINES AND LIQUORS
409 LORIMER STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Stagg ir Ten Eyck Sts.
(Pigiau niekur negausit)

A. VELIČKOS ir O. DEGULIENĖS
Naujai Moderniškai Įtaisytas
RESTAURANTAS
"Laisvės" Name 417 Lorimer St., Brooklyn
Gaminama visokie valgiai lietuviško ir amerikoniško stiliaus, mėšiški ir pieniški; kasdien skirtingi ir švieži. Pavyzdinga švara, greitas ir prielankus patarnavimas.
ATDARA ANKSTI RYTĄ IKI VĖLAI VAKARO KASDIENĄ
Prašome įsitėmyti antrašą ir užeiti.
LORIMER RESTAURANT
417 Lorimer Street Brooklyn, N. Y.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažintı.
Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

ANTANAS KASMOČIUS
GRAŽIAI ĮRUOŠTA VIEŠA UŽEIGA
Čia užėję tikrai jausitės patekę į tinkamą vietą ir atsilankysite dažniau.
VISOKIOS DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
GERI STEAK'AI IR KITI VALGIAI
Antano Kasmočiaus vieta skersai gatvės nuo "Laisvės", ant kampo Lorimer ir Ten Eyck Sts.
49 TEN EYCK STREET B ROOKLYN, N. Y.
GRAŽIAI PRIIMAME SVEČIUS IŠ KITUR ATVYKUSIUS
Tel. EVergreen 8-8520

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.
Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.